

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
MARCH 30 1993

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Raina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVAS - MARCH 30, 1993

Nr. 60

Rinkimų problemos dar neišspręstos

Pirmadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, kovo 29 d. (Elta) — Kovo 26 dieną Seimo rūmuose įvykusioje konferencijoje Seimo nariai Albinas Lozuraitis, Juozas Bernatoniš ir Zenonas Vaigauskas komentavo kovo 25 d. Seime priimtą nutarimą „Dėl Vyriausybės rinkimų komisijos sudarymo“.

Lozuraitis priminė šios, jau keturis su pusę mėnesio trunkančios problemos istoriją — Vyriausios rinkimų komisija (VRK) panaikino balsavimo rezultatus keturiuose rinkimų apylinkėse. Tačiau Aukščiausioji teisminė šiuos VRK nutarimus dėl rezultatų panaikinimo pripažino nepagrįstus ir neteisėtus. Pasak Lozuraitis, šis precedentas rodo mūsų valstybės teisinę būklę, kai dėl politinių interesų ignoruojami įstatymai. Rinkimų komisijos, sakė jis, negali būti sudaromos politiniu pagrindu, jos turi būti neutralios ir pavaldžios tik įstatymams.

Pasak Bernatoniš, opozicija sutikta, kad tose trijose apygardose būtų skelbiami pakartotiniai rinkimai. Su tuo nesutinka kairieji. Aukščiausiasis teismas pripažino, jog VRK pažeidė Seimo rinkimų įstatymą, įgaliojimai Romualdai Hofertienei, Stasiui Malkevičiui ir Algirdui Endriukaičiui buvo suteikti neteisėtai. Todėl, pasak Bernatoniš, naujoji VRK turės pagal Seimo rinkimų įstatymą paskelbti Seimo rinkimų rezultatus įtraukusi ir eliminavusi apylinkių rezultatus.

Naujosios VRK pirmininku patvirtintas Vaclovas Litvinas, vadovavęs ir ankstesniajai. Komisija pradės posėdžiavimą ryt.

Ambasadoriai Rusijai ir Latvijai

Pentadienį prez. Algirdas Brazauskas paskyrė du ambasadorius: Rusijai — Romualdą Kozlovichų ir Latvijai — Algirdą Žvirėną.

Pramonininkų Konfederacija rengs pasirūpimus įstatymams

Kovo 26 d. Vilniuje įvykusiam suvažiavimui Lietuvos Pramonininkų Asociacija suorganizuota ir Lietuvos Pramonininkų Konfederacija. Patvirtinti konfederacijos įstatai ir veiklos kryptys, išrinkta 20 narių taryba. LPK prezidentu išrinktas laikinai einantis ministro pirmininko pareigas Bronislovas Lubys, viceprezidentu — Mykolas Aleliūnas. Lubys pabrėžė, kad LPK bus informacijos, ryšių su užsieniu, juridinio konsultavimo, ekonominės ekspertizės centras, rengs pasiūlymus dėl naujų įstatymų. Čia bus aptariami aktualiausi uždaviniai ir pateikiami siūlymai Vyriausybei.

Pasitarimas su Lenkijos kairiųjų delegacija

Kovo 26 d. prez. Algirdas Brazauskas priėmė Lenkijos kairiųjų Demokratų Sąjungos, Socialistų partijos, verslininkų ir bankininkų atstovų delegaciją. Prez. Brazauskas pabrėžė, jog Lietuvoje įvyko principinis valdžios pasikeitimas. Jis akcentavo, jog Lietuva susiduria

su sunkumais, realizuodama užsienio kreditus ir pritraukdama užsienio investicijas.

Svečiai pasiūlė pasidalinti savo bankų patirtimi pritraukiant užsienio kapitalą. Susitikime taip pat aptartos Lietuvos ir Lenkijos tarpvalstybinės sutarties pasirašymo galimybės.

Naujas „Lietuvos avialinijų“ maršrutas

Kovo 30 d. „Lietuvos avialinijų“ lėktuvas pradeda skraidyti nauju maršrutu Vilnius-Amsterdamas-Vilnius. Tris kartus per savaitę — antradieniais, ketvirtadieniais ir sekmadieniais — JAK-42 lėktuvas 7 val. ryto pakils Vilniuje ir po dviejų su puse valandų nusileis Olandijos sostinėje aerouoste. Išlaipinęs ir paėmęs naujus keleivius truputį po 1 val. p.p. lėktuvas jau bus Vilniaus aerouoste.

Tai šeštas Vakarų aerouostas, į kurį skraido „Lietuvos avialinijos“ lėktuvai. Po tris kartus per savaitę iš Vilniaus aerouosto „LAL“ lėktuvais galima nukristi į Berlyną, Kopenhagą, Londoną, po keturis kartus — į Frankfurtą ir Varšuvą. Rytų kryptimi „Lietuvos avialinijų“ lėktuvai dabar kasdien skrenda tik į Maskvą. Gegužės mėnesį planuojama atidaryti naują reisą į Paryžių bei vėl skraidyti į St. Peterburgą.

Viena seniausių kultūrų Vilniaus universitete

Kovo 26 d. Vilniaus universitete baigėsi penkių dienų seminaras „Judaika, žydų civilizacija ir mintis“, sukvietęs nemažą įtakingų žydų bendruomenės veikėjų, žydų tautybės mokslininkų iš daugelio šalių. Jie įvertino universiteto pasiryžimą plėsti vienos iš seniausių ir turtingiausių pasaulio kultūrų tyrinėjimas neseniai įkurtame Judaikos studijų centre ir pažadėjo šias pastangas visokeriopai remti.

Nuo ateinančių mokslo metų iš Vakarų šalių aukštųjų mokyklų čia atvyks dirbti profesorai, žinomi judaikos specialistai. Kitais mokslo metais tokie judaikos centrai taip pat bus atidaryti Maskvos ir Kijevo universitetuose, tačiau Vilniaus centras bus laikomas pagrindiniu Rytų Europoje. Tam pasitarnavo istorinės, kultūrinės aplinkybės bei susiklosčiusi tolerancijos, pagarbos kitoms kultūroms dvasia Vilniaus universitete.

Europos menas — Europos centre

„Esame Europos geografiniame centre, tai kodėl mums neturėti Europos meno reprezentacinio centro?“ Tokia idėja, pavadinę „Europos parku“, ėmėsi įgyvendinti jaunųjų menininkų pelno nesiekianti organizacija „Mažasis meno centras“. Europos parkas kuriamas apie 5 ha plote šalia geografinio žemyno centro, kuris, kaip patvirtino Prancūzijos nacionalinis geografinis institutas, yra už poros dešimčių kilometrų nuo sostinės, šalia Vilniaus-Utenos plento. „Mažąjo meno centro“



Tūkstantių Jelciną remiančių demonstratorių tarpe Raudonojoje aikštėje sekmadienį buvo kariškai apsirengusių vyrų ir moterų, pasivadavusių „gyvąja grandine“. 1991 metų rugpjūčio perversmo metu, jie susikabinę rankomis apsupo parlamento rūmus, gindami Jelciną ir jo šalininkus.

Prancūzijos parlamento rinkimus laimėjo konservatoriai

Paryžius, kovo 28 d. (NYT) — Patvirtindama savo stiprų pasirodymą praėjusių savaitgalių vykusiose pirmame rinkimų ture, konservatorių grupė ši savaitgalį užbaigė tvirtą pergalę, nukonkuravdama iki šiol parlamente daugumą turėjusią Socialistų partiją.

Po šių rinkimų konservatorių koalicija Unija už Prancūziją surinko 487 vietas 577 narių turinčioje Nacionalinėje Asamblėjoje, Socialistams palikdama tik 67 vietas. Komunistų partija ir jos šalininkai laimėjo 23 vietas, o kraštutinių dešiniųjų Nacionalinis Frontas bei gamtos saugininkų koalicija nelaimėjo jokių vietų.

prezidento Gintaro Karoso sumanymu, parke jau šią vasarą dėl mėnesius vyks jaunųjų skulptorių iš įvairių Europos šalių simpoziumui. Juose iš medžio ir akmens gimusių skulptūrų taps pirmaisiais Europos parko eksponatais.

Nors ir būdami menininkai, bet rimtai pradėję darbą paskaičiavo, kiek kainuos įgyvendinti tokią grandiozinę idėją. Atvežti leatė dešimčių lauko riedulių, nusipirkti ažuolų, kompresorių, įvairių įrankių, retkarčiais išsinešioti transportą, dviems mėnesiams apgyvendinti ir maitinti europiečius ir panašiai. Jaunieji menininkai įsitikinę, kad finansines problemas jiems spręsti padės sponsorai, gerai suvokiantys reklamos reikšmę Europos centrui. Sponsoriams yra stiprus stimulas pagelbėti kurti Europos parką. Parėmusio renginį daugiau kaip 2,000 JAV dolerių mecenato vardas ar ženklas bus visam laikui įamžintas parko įkūrimą simbolizuojančiame obeliske. Mecenatų ir mažesniems sumoms parėmusių simpoziumą sponsorių vardai ir ženklai bus idėti į simpoziumų darbų katalogus, nuolat minimi visuose kituose leidiniuose, susijusiuose su šiais simpoziumais, radio bei televizijos laidose. Simpoziumas Europos menininkams Europos centre numatomas organizuoti kasmet.

Prezidentas François Mitterrand, kurio antroji septynerių metų kadencija baigiasi 1995 m. gegužės mėnesį, manoma pasirodys rinkimų pirmąjį kartą iš konservatorių šios savaitės pradžioje. Manoma, kad tai gali būti buvus finansų ministras Edouard Balladur, kurio neo-gaullistinė partija „Sambūris už respubliką“ yra daugiausia vietų parlamente turinti partija.

Naujosios vyriausybės pagrindinis uždavinys bus atgaivinti nusilpusią ekonomiką. Numatoma, kad daugelis valstybinių įmonių bus privatizuojamos. Tarptautinėse prekybos derybose tikimasi, kad ji stipriai gins Prancūzijos ūkininkų interesus, o tai gali ją pastatyti į priešišką poziciją su JAV-omis. Nors praėjusių sekmadienį vykusiose pirmame rinkimų ture, „Sambūris už respubliką“ pasirinko tik 39% visų balsuotojų, po šio antrojo rato ši partija tačiau jau valdys 84% visų vietų Nacionalinėje Asamblėjoje. Tai didžiausia dauguma, kurią bet kuri partija yra surinkusi asamblėjoje nuo 1815 metų.

Neo-gaullistų partijos vadas Jacques Chirac, kuris tikisi būti prezidentu po Mitterrand 1995 metais, sekmadienio vakarą pareiškė: „Mūsų atsakomybė dabar yra tokia pat didelė, kaip mūsų sėkmė“. Jis pažadėjo, kad Unijos už Prancūziją koalicija valdys su „ryžtu, nuosaikumu ir tolerancija“. Socialistų pralaimėjimo stambumas nulems, kad bus „nemažoni kohabitacija“ tarp socialistų prezidento Mitterrand ir konservatyvios vyriausybės, kuri yra pasiryžusi pilniausiai naudotis savo galiomis.

— Dubline, Airijoje, praėjusių sekmadienį 20,000 žmonių protestavo prieš Airių Respublikos Armijos sukilėlių bombomis užmaistą dviejų vaikų prieš savaitę Anglijoje. Iš viso nuo konflikto tarp angliu-protestantų ir airių-katolikų (kurių pusėje yra teroristai-sukilėliai) pradžios 1969 m., jau žuvo 3,053 asmenys.

Telegrama dėl kariuomenės išvedimo

Chicaga, kovo 29 d. — „Labai svarbu parodyti prezidentui Clinton, kad pagalbos Jelcinui vardu negalima daryti kompromisų dėl Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos.“ Americans for Lithuanian Freedom (SOS) organizacija sudarė automatinę telegramą, kuri labai trumpai pasako, kad kol Rusijos okupacija dalinai tebėra Baltijos šalyse, užsienio investicijos, nauji pragyvenimo šaltiniai nesivysto. Tai svarbu prezidentui Clinton, nes JAV politika yra stipriai angažuota remti ekonomines reformas buvusios Sovietų Sąjungos kraštuose.

ALF-SOS valdybos nariai tačiau išreiškė susirūpinimą, kad nuo pereinamojo laikotarpio telegramas tik 25 buvo pasiektos. Tai nepadarys įspūžio prezidentui. Reikia bent kelių šimtų. Prezidentų Clintono ir Jelcino susitikimas Vancouver, Kanadoje vyks balandžio 3-4 dienomis, tad būtina dar šią savaitę jam pasiųsti kuo daugiau tų telegramų. Išsukus nemokamą telefono numerį 1-800-258-2222, reikia paprašyti Western Union Hot Line Operator 9382. Ir tuomet bus automatiškai pasiųsta minėtoji telegrama prezidentui Clintonui. Už šią telegramą 6.95 dol. kaina bus įrašyta į siuntėjo sekančią telefono sąskaitą.

Telekomunikacijos firma Ericsson grįžta į Lietuvą

Vilnius, kovo 26 d. (Elta) — Tarptautinės telekomunikacijų korporacijos „Ericsson“ Danijos firma Vilniuje steigia savo atstovybę. Apie tai vakar Danijos ambasadoje vykusioje spaudos konferencijoje pranešė Danijos prezidentas Kaj Juul-Pedersen. Jis ir kiti šios firmos atstovai surengė dvejų dienų seminarą Lietuvos ryšių ir informatikos ministerijoje. Svečiai iš Danijos supažindino kolegas su gamina ir montavimu, kable organizavimo principais. Jie pasiūlė Lietuvos ryšininkams aparatūrą ir programinę įrangą, kuri padėtų plėtoti bei modernizuoti telekomunikacijų sistemą.

Prieš 74 metus „Ericsson“ atsiuntė Lietuvai pirmuosius telefonų aparatus. „mes norėtume

Jelcinas sakosi nugalėjęs perversmą

Maskva, kovo 28 d. (NYT) — Specialiai suvažiavusiam Rusijos Liaudies Deputatų Kongresui trūko 72 balsų, kad galėtų atstatyti prezidentą Boris Jelciną. Sekmadienio vakarą kalbėdamas džiugaujantį miniai rėmėjų, prez. Jelcinas džiaugėsi nugalėjęs „komunistinį perversmą“.

Bet Jelcino priešininkai irgi jautėsi paskatinti balsavimo rezultatu. Iš 1,033 narių, 617 balsavo Jelciną atstatyti. Jiems trūko tik 72 balsų iki atstatydinimui reikiamos dviejų trečdalių balsų daugumos. Kongreso pirmininkas Ruslan Chasbulatov po šio balsavimo pareiškė: „Tai mums visiems rimtai pergaltovinis signalas. Kalbame apie rimtą nacionalinę problemą, nuo kurios negalime atsitolinti“.

Pasikėsinimą jį patį atsistatinti iš pirmininko pareigų atlaikė ir pats Chasbulatovas, kai Kongreso nariai, supykę, kad jis pereitą penktadienį jau buvo susitaręs su Jelcinu nebesiekti jo atstatydinimo. Chasbulatovo pašalinimui buvo surinkta 339 balsai, bet tam būtų reikėję paprastos daugumos — 517 balsų. Tad abu pagrindiniai konkurentai varžybose dėl Rusijos valdžios tebelieka savo vietose pirmadienį grumtis dėl referendumo, kurio Jelcinas nori balandžio 25 dieną.

Jelcinas nori, kad referendumu įvyktų jam pasitikėjimo

pareiškimas, Kongresas nori, kad į referendumą būtų įjungti dar trys klausimai: du apie naujus rinkimus ir trečias apie Jelcino programą ekonominei ir politinei reformai. (Pirmadienio radijo žiniuose jau pranešė, kad Kongresas nutarė praveisti referendumą ir kad jo metu bus išreikšiamas pasitikėjimas Jelcino vedama programa ir bus balsuojama dėl rinkimų — red.).

Kongreso karingą nuotaiką parodė ir tai, kad jis priėmė rezoliuciją, kuri praktiškai valstybinę televiziją ir radiją padarytų pavaldžią Kongresui. Senosios linijos palaikytojai Kongrese buvo nepatenkinti kaip valstybinė radijo ir televizija perdavė Konstitucinės krizės įvykius. Daugelio nuomone, įvykių reportavimas buvo stipriai prezidento naudai.

Rusijos spaudos ir informacijos ministras Michail Fedotov prašė pridėti dvi pataisas prie rezoliucijos, kad ji atitiktų dabartinius įstatymus, liečiančius spaudą. Jie jo pasiūlymus atmetė. Užsimindamas tai, kad ši savaitgalį Rusijos laikas vasarai buvo pasuktas valandą pirmyn, jis pareiškė: „Ši vakarą jūs ir aš pasukome savo laikrodžius valandą pirmyn. Su šiuo dokumentu jūs pasuksite spaudos laisvės ir atvirumo laikrodį dešimčiai metų atgal“. Jis vėliau pasakė, jog vyriausybė žada šį klausimą duoti spresti Konstituciniam teismui.

Somalijos vadai sutaria sukurti valdžios tarybą

Addis Ababa, Etiopija, kovo 28 d. (NYT) — Pasibaigus tryliką dienų trukusiems pasitarimams ir stipriai spaudžiant tarptautinei bendruomenei, Somalijos vadai pagaliau sutarė dėl valdžios kraštui, kurios jau dvejus mėnesius buvo Somalijoje.

Bet Vakarų diplomatai ir Jungtinių Tautų pareigūnai, nors išreiškėdami viltį taikai, buvo skeptiškai nusiteikę dėl šios sutarties patvarumo — ar jie pajėgs jos laikytis be užsienio intervencijos. Sutartis buvo pasirašyta šeštadienio vakarą. Nuolat šiuo metu vyksta šalpos organizacijų plėsimai bei užpuolimai, kas neskatina pasitinkėti sutarties patvarumui.

Bet Jungtinių Tautų atstovas Farouk Mawlavi Addis Ababa vykusiose derybose pareiškė: „Mes jaučiamės labai paten-

kinti, kad šią sutartį pasirašė visų 15 partijų vadai. Derybose vispusiškai buvo labai daug duodama ir prašoma ir pagaliau buvo susiderėta“.

Sutarta, kad bus laikina nacionalinė taryba, Somalijos aukščiausia valdžia iki naujos vyriausybės sudarymo dviejų metų laikotarpio bus federalinė administracija. Tikimasi, kad paliaubų komisija rinksis šią savaitę Somalijos sostinėje Mogadishu.

Pirmasis naujosios valdžios uždavinys bus nuginklavimas bekovojančių pusių. Sutartyje pažymėta, kad Jungtinių Tautų ir JAV karinės pajėgos padės didžiausią dalį to uždavinio užbaigti per ateinančius 90 dienų ir kad nuginklavimas turi būti „pilnas, nesėliškas ir lengvai matomas“.

Kalbėdamas apie laikiną tarybą, JAV specialus pasiuntinys Somalijoje amb. Robert Oakley pareiškė, kad „tai svarbus žingsnis pirmyn, bet ne pabaiga viso proceso“. Jis pasakė, kad derybų sėkmingumą didele dalimi nulemė Somalijos seniūnų, intelektualų bei moterų nepolitiškas dalyvavimas.

KALENDORIUS

Kovo 30 d.: Ferdinandas, Zosimas, Danulis, Meda.

Kovo 31 d.: Benjaminas, Kornelija, Ginas Vartvilė.

ORAS CHICAGOJE

Antradienį saulė tekejo 5:47, leis 6:13. Temperatūra dieną 49 F (10 C), apsiniaukė, naktį 36 F (2 C).

Trečiadienį saulė tekės 5:46, apsiniaukė, vėjuota, šaltiau.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

GAUSUS BENDRADARBIŲ
BŪRYS

Pateikiame gydytojų ir farmakologų sąrašą. Visi šie profesionalai maloniai sutiko bendradarbiauti „Draugo“ Sveikatos skyriuje, atsakydami skaitytojų klausimus. Sąrašas nėra uždaras. Kviečiame ir kitus lietuvių gydytojus, įvairių medicinos sričių specialistus, jungtis į šį kilnų ir reikalingą darbą. Mielai įjungsime gydytojus ir iš tolimųjų vietovių, ne vien iš Čikagos ar apylinkių.

Reikia pripažinti, kad buvome maloniai nustebinti tokiu gausiu lietuvių gydytojų būriu (dažnai žmonės nusiskundžia, kad negali susirasti lietuviškai kalbančio gydytojo...).

Taip pat kviečiame gydytojus bendradarbiauti vienkartiniais ar dažnesniais straipsniais, skirtais mūsų dienraščio Sveikatos skyriui. Užtikriname, kad skaitytojų tiems straipsniams tikrai nestokos. Ta pačia proga dar kartą raginame skaitytojus sukrusti ir siųsti klausimus, o redakcija savo ruožtu juos išsiuntinėsi atitinkamiems gydytojams, kurie juos atsakys.

D. B.

Akių ligos:

dr. Rimas Sidrys,
dr. Eligijus Lelis,
dr. Linas Sidrys.

Ausų, nosies, gerklės ligos:

dr. Edmundas Lenkauskas.

Chiropraktika:

dr. Vilija Kerelytė

Dantų gydytojas:

dr. Leonidas Ragas.

Moterų ligos:

dr. Rasa Valaitytė,
dr. Gediminas Balukas.

Onkologija (vėžio ligų specialistai):

dr. Tomas Kisieliū.

Ortopedija:

dr. Algis Paulius.

Patologija:

dr. Jonas Valaitis.

Plaučių ligos:

dr. Antanas G. Razma,
dr. Petras E. Razma.

Radiologija:

dr. Aloyzas Pakalniškis.

dr. Dalia Garūnaitė-Sadauskienė,
dr. Donatas Siliūnas.

Šeimos gydytojai:

dr. Petras Kisieliū,

dr. Antanas Razma.

Širdies ligos:

dr. Rimgaudas Nemickas,

dr. Vidas Nemickas.

Urologija (inkstų, pūslės ligos):

dr. Petras V. Kisieliū.

Vaikų ligos:

dr. Dana Brazdžiūnaitė,

dr. Ona Daugirdienė.

Farmakologija:

Nida Bichnevičiūtė, RPH,

Aleksandra Gražytė, Pharm.

D.

Grazina Gražienė, TPH
Viktorija Kučaitė-Siliūnienė, RPH

Sigitė Mikrut-Mikrutienė, RPH.

„Academic Medicine“ 1993 m.

sausio mėn. numeryje išspausdintas dr. Tarvilo Norkaus

laiškas redaktoriui, kuriame jis

aprašo savo pastabas apie vieš-

nagės keturiose Toronto ligo-

nišėse. Tarptautinė onkologų

draugija (International Union

against Cancer) sudarė galimy-

bės šiam Kauno Medicinos aka-

demijos chirurgijos profesorius

stebėti ir apsišviesti savo vieš-

nağės metu 1992 m. Dr. Norkus

teigė, kad medicininis žinių

tolimesnių įsigijimu gali

sėkmingai pasinaudoti ir patyrę

gydytojai su daugelio metų

patyrimu. Jis pats norėjo

pasimokyti naujų veidų ir kaklo

plastikinės chirurgijos procedū-

rų, kurios daromos po vėžio ligos

operacijų. Patyrusiems gydy-

tojams turėtų būti suteikta lais-

vė pasirinkti CME programą,

kurią tvarka nori stebėti, daryti

studijas, lankyti konferencijas ir

neturėtų būti spaudžiami

laikyti egzaminus. Vis vien jis

teigė, kad tai naudingas per-

gyvenimas.

R. K.



Mažieji žydiuoja. Iš kairės: Algis Grybauskas, Marius Poskočimas, Kristina Quinn, Tomas Quinn ir Viktoras Mikus.

Nuotr. Dainos Čyvenės

GYD. PETRAS TULEVIČIUS
ATSAKO Į KELIS
KLAUSIMUS

St. Petersburg, Fla., lietuvių apylinkėje šią žiemą savo gimines aplankė gyd. Petras Tulevičius iš Vilniaus. Jis lietuvių klube padarė kelis pranešimus iš paskutinių įvykių Lietuvoje ir susipažino su daugeliu tautiečių, su kuriais bendravo ir teikė savo medicininius patarimus. Ta proga jam buvo pateikta keletas klausimų.

— Jūs dirbate toje pačioje ligoninėje tarybiniais metais ir dabar. Ar yra kokie pasikeitimai po Nepriklausomybės paskelbimo?

Ligoninėje, kuri šiuo metu vadinasi Vilniaus universiteto Antakalnio ligonine, dirbu 25 metus. Anksčiau ji vadinosi IV valdybos ligoninė — poliklinika. Joje gydėsi sovietiniai veiksniai, nuspelnę meno ir kultūros veikėjai, profesionaliniai pensininkai. Tai buvo privilegijuotųjų ligoninė. Joje negalėjo gydytis net darbuotojų šeimos nariai. Atgimimo laikų, panaikinus privilegijas, poliklinikoje gydyti daugiausia aukštųjų mokyklų dėstytojai, kai kurių įmonių darbuotojai, šeimos nariai, sudarę kontraktą su poliklinika ir įmokėję tam tikrą pinigų sumą (panašiai kaip Amerikoje draudimas). Perna metams reikėjo įmokėti 400 rublių, o šiem 1500 talonų pusei metų. Poliklinikoje nemokamai gydyti taip pat ligoniai, iš visos Lietuvos, sergantys inkstų ligomis.

Po Nepriklausomybės paskelbimo ligoninės veikla pasikeitė iš pagrindų. Jei sovietiniu laikotarpiu chirurginiame skyriuje buvo atliekami tipinės operaci-

jos, dabar tapo specializuotos. Ligoninėje savo klinikinę bazę turi universiteto kardiologinė klinika, yra profesinių ligų centras, vaikų, alerginių susirgimų centras, inkstų persodinimo centras, nefrologinis skyrius su inkstų dializės aparatais. Šioje ligoninėje studentai medikai klauso paskaitų ir atlieka praktiką. Visos Lietuvos ligoniai, kuriems reikia inkstų persodinimo, gydomi šioje ligoninėje ir atliekama sudėtinga inkstų persodinimo operacija.

Inkstų persodinimo centre, kuriam vadovauja prof. B. Dainys, atliekama ir kitos sudėtingos ar eilinės inkstų bei urologinės operacijos (kruvinių plastika, koralinų akmenų pašalinimas, onkologinės inkstų ir šlapimo takų operacijos ir kitos). Tenka pažymėti, kad inkstų persodinimo centrui daug padeda labdara iš Europos, o taip pat ir Amerikos lietuvių organizacijos.

— Laisvėjant Lietuvai, vien tik Amerikoje kūrėsi įvairi pagalba, gyvybiškai reikalinga mediciniškai. Kaip Jūs vertinate Amerikos išeivijos pagalbą medicinos srityje ir ar toji pagalba pasiekia Jūsų ligoninę? Ar daugiausia vaistai nukeliauja į Gariūnų tur-

— Mūsų ligoninė, kaip ir kitas ligonines, remia labdaringos organizacijos, kurios mus dažniausiai pasiekia per „Caritas“. Mes dažnai net nežinome, kokios organizacijos pagalbą pateikė „Caritui“, bet visada esame labai dėkingi. Be tokios pagalbos mūsų ligoninė, ypač inkstų persodinimo centras bei dializės skyrius, negalėtų išsiversti.

Be abejo, didelę dalį šios pagalbos pateikia Amerikos lietuvių organizacijos. Už visą pagalbą mūsų pacientai ir mes, darbuotojai, esame dėkingi. Dėl vaistų nukeliavimo į Gariūnų turą, manau, kad iš mūsų ligoninės jie ten nepatenka, nes yra griežtai apskaita. Be to, vaistai, kurie reikalingi mūsų ligoniams, gaunami nemokamai ligoninėje, kitur jie neturėtų paklausti. Kas link kitų galimybių „vaistų nutekėjimui“, tai skirstančių žmonių sąžinės reikalas. Bet koks nesažiningumas griežtai smerkiamas ir nusikaltę turėtų būti traukiami atsakomybėn.

— Ar patarnavimas ir ligonių priežiūra dabar skiriasi nuo tarybinių laikų?

— Nepaisant, kad ligoninėse aprūpinimas inventorijomis, skalbiniais ir medikamentais labai pablogėjo, sutrikus ryšiams su Rusija ir buvusios socialistinės šalimis, išeitis dažniausiai randama. Žmonės išsilaivina iš buvusios moralinės priepaaidos sustingimo, yra daug geranoriškesni ir nuo-

širdžių medicinos darbuotojų. Daugiau yra šypsenos, sugrįžta buvę visiškai išsvytas kreipinys į pacientą „ponas“, „ponia“, dažnai jaučiamas bendras atgimimo pakilimas. Į mūsų ligoninę patekti „blato“ nereikia. Ligoniai guldomi pagal indikacijas, atsižvelgiant į ligos sunkumą, o eiliniams ištyrimui — eilės tvarka.

— Kodėl Lietuvoje vyr. daktaras kartu eina ir administratoriaus pareigas?

— Tarybiniais laikais Lietuvoje, kaip ir visur Sovietų Sąjungoje, atsakingus postus užimdavo dažniausiai patikimi jiems žmonės. Praktiškai visi arba beveik visų ligoninių vyriausio gydytojai būdavo partiniais. Perspektyviems gydytojams būdavo siūloma stoti į partiją, duodant suprasti, kad tik tokiu būdu galės kilti karjeros laiptais. Jaunesnioji karta neretai pasiduodavo spaudimui. Nepartiniai dažniausiai buvo pokarinių laidų gydytojai, kuriems buvo nepakenčiamas sovietinis raudgas. Jie, nebodami karjeros, sąžiningai dirbo, stengdamiesi tapti gerais specialistais.

Pagal sovietinę tradiciją, ligoninės administratoriais ir vyr. gydytojais būdavo baigę medicinos institutus, nelabai atsižvelgiant į jų norus. Pagal principą, įmestas į vandenį, išmoksta plaukti. Kai kurie ilgainiui tapdavo gerais administratoriais. Kad ligoninės direktoriai Vakaruose yra ne gydytojai, mes nustebę sužinojome tik vėliau, atsidarę kontaktams su Vakarų pasauliu.

— Ką Jūs norėtumėt pasakyti St. Petersburgo lietuviams?

Šešias savaites slaugydamas savo 91 metų, beveik neregį dėdę, pulkininką A. Valušį, susidūriau su daugeliu St. Petersburgo lietuvių ir patyriau didelį jų draugiškumą bei nuosirdumą. Kadangi gyvenau rajone atokiau nuo kitų lietuvių, pirmiausia naudojaisi daugelio transporto pagalba: buvau vežamas į bažnyčią, į lietuvių klubą. Teko svečiuotis kelių tautiečių namuose. Be to, turėjau galimybę lietuvių klube papasakoti apie esamą padėtį Lietuvoje ir apie padėtį Lietuvos medicinoje bei duoti patarimų iš savo specialybės. Visur buvau geranoriškai ir nuosirdžiai priimtas. „Saulės“ lietuviškos mokyklos minėjimo pobūvyje buvau maloniai nustebintas vyravusia jaunatviška pasilinksminimo bei šokių nuotaika, kurios mes tikrai dabar pasigendame Lietuvoje. Nuosirdžiai dėkoju visiems St. Petersburgo apylinkės tautiečiams, kurie mane priėmė ir savo tarpa. Daugeliui jaučiuos moraliai skolingas.

A.B.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumerasas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol. savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuostata. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatseko. Skelbimų kainos priimančios gavus prašymą.

NEKILNOJAMO TURTO
KAINOS LIETUVOJE

Vilniuje įkurta nekilnojamo turto įmonių asociacija. Į ją susijungė 12 Lietuvos firmų. Pasak prezidento, asociacijai priklausos visos didžiausios ir solidžiausios šio profilio firmos. Prezidentas taip pat mano, kad nekilnojamo turto kaina Lietuvoje jau nusistovėjo. Šiuo metu vidutinė 1 kambario buto kaina Vilniuje siekia 7,000 JAV dolerių, 4 kambarių buto — tarp 15,000 ir 16,000 dol. Dvieju aukštų namas mieste kainuoja apie 80,000 dolerių. Prekyba pastatais Vilniaus cente jau beveik sustoję.

Panevėžyje už valūtą privatiuota vienintelė parduotuvė — už 53,000 JAV dolerių. Dvejos varžytinės neįvyko, nes neatsirado pirkėjų. Privatizuojami objektai atpigo: baras „Šaltinėlis“ nuo 70,000 iki 50,000 dolerių, parduotuvė — nuo 200,000 iki 150,000 dolerių. Kovo pradžioje bus pasiūlytos reprezentacinio viešbučio „Nėvėžis“ akcijos, kurių kaina 0,5 milijono dolerių.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms

2434 W. 71 Street, Chicago

Tel. 312-434-5849 (veikia 24 val.)

Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 3 v.p.p.

10401 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL

Tel. 708-598-4430 (veikia 24 val.)

Pirm., antr., ketv., penkt. 4 v.p.p.—7 v.v.

KAB. 312-735-4477

Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101

Valandos pagal susitarimą

Pirm. 3 v. p.p.—7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.

treč. uždaryta, ketv. 13 v.p.p.—

penkt. ir šešt. 9 v.r.—12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-6989 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS

GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR

ISSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

5540 S. Pulaski Road.

Tel. (312) 585-2802

Valandos pagal susitarimą

Pirm., antr., penkt. 12:30 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.

Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

3315 W. 55th St., Chicago, IL

Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 v. v.

išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS

gydymas bei chirurgija

5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

Tel. 312-585-1955

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126

708-941-2606

Valandos pagal susitarimą

Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDUS LIGOS

2454 W. 71st Street

(312) 434-2123

Pirm. 2-7. Antr., ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;

Rez. (312) 779-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą; pirm., ir ketv. 12-4

6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory

Ūkį patys sugriovė,

O ATSTATYMAI REIKIA UŽSIENIO PAGALBOS

Sugriš gandrai, apsuks gal ratą! Ir tuoj skubės ieškoti naujų lizdų! Atskris po metų gal, ir nesuradę/Nebeieškos daugiau gimtų namų. „Pavasaris ir pas mus ateina, tik nežinia, ar gandrai besugriš? nes nei vieto, nei maisto ne tik žmonėms ir paukšteliams nebėra (taip rašoma laiške ir eilėrašio posme iš Lietuvos)“. Taip, senos sodybos seniai jau išardytos, o Lietuvos gamtovaizdį melioratoriai neatpažįstamai pakeitė. Į tėviškę nuvykę, Nemuno atpažinti nebegali, apie upelius nėra nė ko kalbėti. Tai, ko neišardė ir nesugriovė kolektyvizacija ir melioratoriai, tai dabar pabaigė „privatizacija“.

Kadangi yra manančių, jog aš per paskutiniuosius „trejetą metų nemačiau ir negirdėjau, kas pasaulyje atsitiko“, tai tegul pasiskaito, ką tuo reikalu dabartinis premjeras Adolfas Šleževičius sako: „Pagal ekonomikos nuosmūkį žemės ūkyje, praėję reformos metai buvo skausmingesni, negu treji prievartinės sovietinės kolektyvizacijos (1949-1952) metai“. Kas visa tai sugriovė, ar tie, kurie nieko neturėjo? Ne! Tas griovimas vyko sąmoningai ir planuotai iš viršaus. Įvairūs direktoriai ir kolektyvinių ūkių pirmininkai pasilikę nepakeisti. Senos struktūros liko nepalietos, ir jų globėjai Aukščiausioje Taryboje stropiai saugojo, kad niekas ir nebūtų pakeista. Kas ta privatizacija pasinaudojo? Beveik vien tik buvę partiečiai: įvairūs direktoriai ir administratoriai. Iš Lietuvos taip rašoma: „Gera žinia, kad vyresnio brolio duklė atsibylinėjo tėviškė. Mat kolūkių pirmininkas apsigyveno mūsų namuose, tai pusę namo jis nusipirko, tikriau sakant, pasidarė dokumentus, o kitą pusę pardavė kitam. Tai per teismus turėjo įrodyti, kieno tie namai“.

„O su lietuviais (užsienio) kaip aš norėčiau pasikalbėti ir pasakyti, kad ne viskas jau taip blogai. Argi kitaip galėjo būti? Juk aršūs partiečiai užėmė po šiai dienai visus postus, nenušalintas nuo darbo nė vienas pirmininkas ar direktorius. Visi tebėra ir kenkė kiek galėjo. Suvogė visą turtą. O kas gi galėjo pavogti? Tik tas, kas priėjo, kieno rankose viskas buvo („Tėviškos žiburiai“) 1993.126“. Tik, žinoma, Lietuvoje vagystėmis tai nevadina, dabar mada sakyti „privati-

zacija“. Kurie valdžioje buvo, tai ja pasinaudojo ir beveik milijonieriais pasidarė. Daug ir išieivijos siūstos paramos buvo „suprivatinta“, ir į ne tas rankas pateko. Buvę kolektyvinių ūkių direktoriai ir jų giminės visą techniką „susprivatino“. O tie, kurie po 7-9 ha tegavo, net arkliai neturi, tad didžiuliai žemės plotai dirvonuoja. Lietuvoje jau nebežinojo, kas yra dirvonai, o dabar vėl prie jų grįžtama.

Lietuvoje bado greičiausiai nebus, bet kuo bus apmokėta už dujas, alų ir kitą importą, jeigu maisto produktų nebeliks eksportui? Praėjusiais metais Lietuva iš Tarptautinio banko gavo 60 mil. dol. paskolą. Dabar jau kalbama, kad šiemet dvigubai tiek reikės! Atrodo, kad Lietuvoje jau užmiršo liaudies posakį: „Skola ne rona – neužgis“. Amerikos vyriausybė yra pažadėjusi Pabaltijo valstybėms po 25 mil. dol. paskolą žemės ūkio reikalams. Estijos žemės ūkio ministras nusprendė žadėtą paskolą atsisakyti, kadangi Estijos užsienio prekybos balansas yra aktyvus ir ji jau mažai tepriklauso nuo prekybos su Rytai! Estai jau stovi ant duobės krašto, tuo tarpu lietuviai po jos dugną krapštos.

Jau žinome, kad nerandame kaltininkų, kurie kankino ar į Sibiją trėmė. Nejaugi nebus išaiškinti kaltininkai, kurie sugriovė Lietuvos ūkį? Lietuva, apsitvėrusi tvoromis ir beveik neįsileidžia užsienio investuotojų: „Kad Lietuvėlės neįsikiškų“, dairosi į užsienius ekonominės pagalbos. „Lietuvos ūkio padėtis yra tokia, jog be ženklios užsienio investicijų paramos paprasčiausiai neįtenka jėgų iš esmės pertvarkyti ūkį“. Taip kalbėjo naujasis premjeras Adolfas Šleževičius. Kaip matote, sugriauti tai sugriovė ir jėgų užteko, o atstatymui jau reikia užsienio pagalbos. Kol nebus vagys sutvarkyti ir atsakingieji už žemės ūkio sugriovimą patupdyti, tol, nemana, kad atsirastų stambesnių investuotojų. Reikia žinoti, jog Lietuvos rinka nėra nei tiek didelė, nei tiek patraukli, kad užsienio kapitalas per jėgą į ją brautųsi. Reikia sudaryti sąlygas, kurios vakariečiams priimtinos ir suprantamos, o ne savus įstatymus aiškinti. Be to, vakariečiai nemėgsta tokio verslo, kuriame dalyvauja ir valstybinis kapitalas.

J. Ž.

VAIZDAJUOSČIŲ RINKINYS

Balzeko Lietuvių kultūros muziejus baigė didelės vaizdajuosčių, senų muzikos plokštelių ir gaidų kolekcijos katalogavimą.

Visa ši kolekcija yra įvairi ir įdomi tematinio atžvilgiu. Randame čia didelį vaizdajuosčių skaičių apie paskutiniuosius politinius įvykius Lietuvoje ir Rytų Europoje. Galima paminti: „Kruvinas sekmadienis Vilniuje 1991 m. sausio 13 d.“, „Ivykiai Lietuvoje nuo 1990 sausio iki 1991 sausio mėn.“, „Sovietų Imperijos žlugimas“, 1990-1991 metų įvykiai Pabaltijo šalyse ir kt. Kai kurios vaizdajuostės vaizduoja Čikagos lietuvių susitikimus su Lietuvos Respublikos oficialiais asmenimis Balzeko muziejuje, pvz. Vytautu Landsbergiu, Algirdu Brazausku ir kitais. Kitos vaizdajuostės rodo lietuvių pasiekimus sporte, pvz. „Pirmoji lietuvių

ekspedicija į Everesto kalną 1992 m.“.

Beveik visos, muziejaus organizuotos nuo 1988 metų, viešos paskaitos ir svarstybos (jų įvyko 34) buvo įrašytos į magnetofoną arba vaizdajuostes. Žymi visos šios medžiagos dalis turi didelę vertę, tyrinėjant lietuvių imigraciją į Ameriką. Galima čia surasti įdomią vaizdajuostę apie imigracijos muziejų, kuris yra Ellis Island arba pasikalbėjimo įrašymą su Helen Butcinskais, atvykusiais į Ameriką per Ellis Island ir kt.

Tarp vaizdajuosčių ir senų plokštelių yra daug lietuviškų šokių, dainų, deklamacijų. Taip pat tūkstančiai dažnai retai sutinkamų senų gaidų ir muzikinių programų.

Visa ši kolekcija sudaro nepaprastai vertingą šaltinį scenos menui, muzikinei kultūrai, Lietuvos istorijai pažinti.

A.

Šmeižiama lietuvių tauta

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas
Europoje

Antisemitizmo banga Vokietijoje palietė taip pat ir lietuvių, apkaltinant mūsų tautą žydų žudynėmis. Manding, pasi- taikydavo spaudos psl. trumpi redakcijom laiškei, pranešant apie lietuviškų SS dalinius (atsakydavau laiškeis ir dokumentuotai, kad tokių dalinių nebuvo, redakcijos atspausdindavo) vėl kartais filme, parodant Varšuvos žydų getą ir „lietuvių esesininkus“. Tačiau tas viskas tilpo palyginti mažuose rėmuose.

Tiesą, 1986 m. sausio 25 d. bulvardiniame dienraštyje „Bild“ (tiražas 5 mil. egz. – tą nr. turui), ryšius su rodytu ant rame televizijos kanale filmu „Feuerstrum“ – ugnies puolimas“ buvo išspausdinta didžiulė duobė stovinčių žydų nuotrauka, šalia jų – įtartinio uniformos policininkai bei toks užrašas: po vokiečių puolimo lietuvių „Milizsoldaten“, vadovaujami vokieškų SS dalinių, šaudė žydų vyrus, moteris, vaikus.

Bet kovo 9 d. Vokietijos

pietvakarių trečiame televizijos kanale rodytas filmas „Nenubausti nusikaltimai – Lietuvos ruda praeitis“ peržengė visas ribas, nes, kaip minėjau, Lietuvos žydų žudynių kaltininkais laikomi lietuviai.

Prie filmo Lietuvos žemėlapis su pažymėtais Vilniaus ir Kauno miestais. Pranešas sako, kad lietuviai jau trečius metus gyvena laisvu gyvenimu, tačiau kraštą gaubė tamsūs šešėliai, kadangi lietuviai, prižiūrimi vokiečių, šaudė žydus. Šiandien šie žudikai yra normalūs piliečiai, reabilituoti valstybės ir laikomi didvyriais kovoje prieš bolševizmą. Įžengus vokiečiams į Lietuvą, jie buvo laikomi lietuvių tautos išlaisvintojais.

Butrimonys, tipiškas pietų Lietuvos miestelis, pagrindinė gatvė, arkluko traukiamas vežimas. Girdima moters dainuo-

jama liūdna jidiš daina. Buvusi miestelio gyventoja Riva Bobolnaja ieško žydų žudikų. Pasirodo, kad policininkas Juozas Krasinskas (Krasickas?) šaudė žydus, tačiau Rivai pavyko pabėgti. Filmuojama aikštė, kurioje dieną ir naktį buvo laikomi žydai. Miestelyje plačiai kalbama apie žydės atvykimą, filmuojant grupes vargingai atrodančių vyrų ir moterų. Daugumas namų priklausė žydams, dabar juose gyvena lietuviai. Vienas vyras kalba lietuviškai. Klausimas: gal jis atsimena žydų žudikus? Gal žino jų pavardes? Jo atsakymas: duobės žydams kasė trijų kaimų žydai, jis girdėjo tik šaudymus. Kas šaudė? Jis nežino, neatsimena. „Aš buvau jaunas, man rūpėjo mergos“, – atsako vyras. Jis girdėjo tik kulkosvaidžių šūvius. Ar jis žino, kur gyvena policininkas Juozas Krasinskas? Ne, jis nežino. Kita stambė moteris sako: „Riva, nekalbėk su juo, jis randasi po tuo pačiu stogu“. Toliau kalba, kad ji nepažinojo tėvo, ją užaugino žydė, tad ir ją atvedė prie duobės. Stebuklingai išsigelbėjo. Kita moteris dar mini Vaitkevičių, Lapinską, Krasinską. Jis išvedė iš mokyklos likusius žydus. Pasirodo, kad Juozas Krasinskas gyvena apylinkėje ir yra reabilituotas. Rodomas kalnelis, kur buvo sušaudyti 1,222 žydai. Riva ir toliau ieško Krasinsko. Eidama prie apleistų žydų kapinių, ji suranda savo senelės paminklą. Sulinkusi senutė Riva nori surasti Krasinską ar kokį nors kitą miestelio gyventoją, žinantį apie Krasinsko žudynes. Tik tokiu keliu ji gali sulaukyti jo reabilitaciją.

Kaunas. Vokietis sako, kad tai Lietuvos sostinė 1920-39 m. laikotarpį. Lietuviams svarbi 1941 m. birželio 22 diena, kadangi Kaunas buvo išlaisvintas nuo bolševikų dar prieš vokiečių įžengimą. Bet ir žydai atžymi tą datą dideliu piktu („Wut – įniršimas“) bei gedulu, kadangi pirmas žydų pogromas įvyko dar neįgygiavus vokiečiams, apkaltinant sukilėlius – baltarusius. Grupe Kauno žydų. Nors jie valgo lietuvių ūkininkų duoną, tačiau kalba rusiškai, tuo parodydami neapykantą lietuviams. Minimas Klimaitis (garsiojo „Kliugerio“ Alg. Klimaičio tėvas) kartu pažyminti, kad buvo sušaudyti 30 tūkst. žydų.

Lietuviška demonstracija. Trišpalvės, daug jaunimo ir dabar turi baltus raiščius. Jie didžiuo-

jasi tuo, kadangi i altariaičiai buvo laisvės kovotojai. Filmuojama lenta – paminklas su 1941 m. kritusių partizanų pavardėmis. Vokietis sako, kad joje trūksta sukilėlių pavardžių, šaudžiusių žydus. Kauno fortas. Vėl vokiečiai aiškinama, kad čia tik vieną dieną lietuviai sušaudė daugiau kaip 10 tūkst. žydų.

Grįžtame į Butrimonių miestelį. Vokiečiai aplanko (su lietuvių vertėju) Aleksyną, kadangi jis priklausė 12-tam savisaugos batalionui. Prieita net prie tokių persekiojimų, kad net patys vokiečiai griežtai protestavo. Aleksynas (Aleksejus) už dalyvavimą žydų žudynėse yra reabilituotas, gauna pensiją, gavo ir namą. Kodėl jis įstojo į 12-tą batalioną? Jis buvo bedarbis, lietuviai džiągėsi atvykusiais vokiečiais. Be to, tūkstančiai lietuvių buvo išvežti, mes norėjome keršyti. Aleksynas rodo rusų sušaudytų dviejų karstų gulinčių vyrų nuotrauką. Jo brolis buvo sušaudytas, tėvai ištremti. Aleksynas toliau pasakoja, kad kolonos pradžioje žygiavo vokiečiai, viduryje žydai ir gale lietuviai. „Taip mes vedėme žydus“ – sako Aleksynas. Duobės buvo iš anksto iškastos. Kiek galėjo būti sušaudytų? „Perkūnai juos žino“, – atsako Aleksynas. Minimas Sluckas ir kt. Gudijos miesteliai.

Butrimonys. Riva ir toliau ieško Krasinsko. Ji randa vieną vyrą, kuris pasakoja, kad nušovus vieną grupę, buvo sušaudoma kita, beriamos kalkės. Vyras dar mini Lapinską. Ne daug jis sako. Bijų, nes ir anksčiau čia lankėsi žmonės, klausdami apie žydus.

Filmuojami gražūs Lietuvos vaizdai. Vokietis sako, kad Lietuvos partizanai miškuose kovoję iki 1960-tųjų metų.

Riva su palydovu ir toliau ieško Juozo Krasinsko. Vyras beldžiasi į vieno namo duris. Aukšto ūgio vyras atidaro duris. Vyras klausia: ar palydovė ir vyras žydų kilmės? Atsakymas – esu tikras vokiečių. Kalbama lietuviškai. Pasirodo, kad tai Krasinskas. Jis įleidžia svečius į vidų. Jam metama kalė J. Krasinskas griežtai užgindžia. Tačiau jis supranta, kodėl buvo šaudomi žydai. Juk jie pirmieji džiąngsmingai sveikino į Butrimonis įžygiuojančią raudonąją armiją. Komentatorius kalbėta meta ir Lietuvos Katalikų Bendrijai, kadangi, jos nuomone, žydai yra taip pat žydinių bendrininkai („Mitschuld“). Šią nuomonę katalikiškoje Lietuvoje (taip pasakė vokiečiai) reiškia daugumas gyventojų.

Vilniaus arkikatedros vidus, altorius, prie altoriaus kalba prel. A. Svarisnkas. Vokietis su prelatu kalbasi jo bute. Prelatas yra parlamento narys, Lietuvos kariuomenės kapelionas – sako vokiečiai. Prelato nuomone, žudikai turėjo tik vieną motyvą – kerštą. Pasakoja apie Ukmergės gimnazijos (?) direktorių. Bolševikmečiui jis pateko į kalėjimą, buvo kankinamas žydų tardytojų. Išėjęs jis keršijo žydams. „Aš nesakau, kad jis gerai darė – sako prelatas – tačiau reikia suprasti žmogų“. Vokietis: „Wiesenthalio centras kalba, kad Lietuvoje reabilituojami žydų žudikai“. Prelatas: „Netiesa, tai Maksos propaganda, KGB kerštas, norint pažeminti Lietuvos nepriklausomybę lietuvių tautą“.

Rainių miškelis, eisena su mūsų trispalvėmis. Vokietis sako, kad čia buvo nužudyta 70 Lietuvos partizanų. Vyras vokiečiui sako, kad žydai nedalyvavo žudynėse, tačiau jie turėjo lavonų iškastis, juos nuplauti. Po to žydai buvo sušaudyti. Iš 5,000 Telsių žydų neliko nė vieno gyvo. Būrys moterų dainuoja „Lietuva brangi“ (žodžiai verčiami su ne mažu sarkazmu į vokiečių kalbą).

700 metų Lietuvos žydai turistinio miestus ir kaimus. 1940 m. žydai Vilniuje sudarė 40% gyventojų, Kaune 27%. Šiandien liko jų tik pėdsakai. Vilniaus senamiestyje rodomos Dovydo žvaigždės, ant namų hebraiški užrašai. Tuoj pat pažinau Vilniaus Žydų g-vę. Sinagogoje (ji atnaujinta) žydai smuikuoja liūdna žydiška melodija. Labai mažai liko žydų Lietuvoje – sako vyras sinagogoje. Daugumas jų emigruoja. Ir jo svajonė yra Izraelis.

Baigdamas vokiečių komentatorius sako, kad 700 metų Lietuvos žydų istorija neatšaukiamai baigėsi. Tačiau tas yra fatališka Lietuvai. Kraštas – valstybė negali būti tikrai nepriklausoma, kada ji nepa- rodo tamsių savo istorijos pusių.

Filmą pagamino Hermann Lorenz, autorius Leslie Frank, ko- autorius Saulius Beržinis. Filmas buvo rodomas kovo 9 d. 22:45 v.v. trečiame Suedwest televizijos kanale.

Mūsų veiksniai, Katalikų Bendrija (juk ir ji kaltinama) turėtų užprotestuoti prieš tokį mūsų tautos šmeižimą. Ji nekalbė, jeigu keliasdešimt vyrų patėmė keršto kelią, tačiau atsime- nant LK Bendrijos dėtas gelbėjimo pastangas.

Filmo pavadinimas vokiškai: „Verbrechen ungesuehnt – Li- tauens braune Vergangenheit“.



Lietuvių Moterų klubų federacijos Čikagoje pirm. Aleksandra Likanderienė įteikia pasiūlymusi meto moteriai. Jaunimo centro direktorė S. Endrijo- nienei specialią juostą.

Nuotr. J. Tamulaičio

NIEKAM NEREIKALINGI

JURGIS JANKUS

117

Pašokstu ir nusispjauju. Vadinas, jau po dvyliktos, ir turi būti užgesintos šviesos. Buvau užmiges. Krosnelė seniai užgesusi ir nemalonūs šurpuliai bėga per nugarą, bet iš naujo kurti valios neturiu. Primetu malkų, nusirengiu ir atsigulu. Jeigu nuo likusių žarijų pačios užsidegs, tegu dega. Pabundu tik Mikui grįžus. Jis ateina tyliai, ant pirštų galų, kaip vagis, bet aš pajuntu ir pakeliu galvą. Kambarys pilnas malonios šilumos, sienomis šokinėja gelsvi ugnies zuikučiai. Malkos vis dėlto į parytį užsidegė. Pro langą žymu rytmečio brėkšma. Mikas atrodo sušalęs. Jis nusime- ta apsiaustą ir šildosi.

– Ar nesusilai tik?
Mikas tyli.
– Naktibalda prakeiktas!
Jis vis tiek tyli.
– Žmonės ateina, ligi vidurnakčio laukia ir apie jį kalba, o jis velniai žino kur trankosi!

Bet Mikas nė lūpu nepraveria. Nusisuka į sieną ir nebejuntu, kada jis atsigula.

Kai atsikeliu ir rengiuos, jis nepabunda. Jis niekada nepabunda ir nemato, kada išvažiuoju. Visada miega, kaip po didžiausio darbo, ir grįžęs kartais ran- du dar tebegulinti.

– Tai dieną pakeitė naktimi. Greitai nebežinosi, kaip saulė atrodo.

– O gal žvaigždės man geriau patinka, – atsikerta ir, gerą valandą patylėjęs, klausia:

– Kas vakar manęs ieškojo?

– Kas pasiilgo.
– Sakyk, ar gaila.
– Tu man irgi daug pasakai.

Jis nieko nebesako, pasiima laikraštį ir skaito. Žinau, jis daugiau nebeklaus. Palaukiu valandėlę, atsisėdu ant lovos ir pradėdu.

– Kaimynė vakar tris valandas ištovėjo ir vis kalbėjo apie tave. Aš imu galvoti, kad, tau išvažiuojant, daug asarų bus, o tu kažin kur bėgi ir sušalęs grįžti, kada laimė pati į rankas krenta.

– Ką ji sakė?
– Ką sakys įsimylėjusi moteris. Stovėjo, į durų staktą atsiremusi, ir visą laiką gyrė ir tave, ir tavo širdį. O kodėl tu negalėtum vežtis jos į Ameriką.

– Žinai, nepilaukšk niekų. Nuvažiavęs į mišką dar paleisk liežuvį ir sukursi pragarą. Kad žmonės gražiai gyvena, tai nori velniavą sukelti. Tegū sau ji kalba, o tu gali ir patylėti.

– Nemanyk, kad gatve eidamas ir triūbiju. Tik tau pasakau.

Jis vėl skaito laikraštį. Už sienos girdėti tylūs kaimynės ir vyro balsai. Atsiremū nugarą į sieną ir noriu suprasti, ką jie kalba, bet tebegirdžiu tik ramumo pilną dundimą. Gražiai juodu gyvena. Ji judri, gyva, o jis lėtas ir dažnai tyliai šypsoi, lyg širdy nesiotų malonią paslaptį. Jis šoferis ir veža iš miško į stotį rąstus. Visą laiką gyvena labai sunkiai, bet dabar atsi- gavo. Nusiziūrėjęs į kitus, išdriso, pasuko su rąstais į šalį ir parsivėžė bulvių, kopūstų ir pusę kiaušlės.

– Dviem prisipriedyti ilgam užteks. Nuo bado gelbėtis ne nuodėmė. Kiti veža ir maino į degtinę, bet jis to nedaro. Pasirūpina maisto ir užtenka. Išgersime, kai galėsime už savo nusipirkti.

Ji atvira ir viską mums išpasakoja, ir aš, kai tik pasisuksi į Hamburgą, tikrai parvešiu vermoutho

butelį lauktuvių. Mikas seniai tą galėjo padaryti, bet jo galva pilna kitokių dalykų.

– Kada išvažiuoji? – paklausiu.

– Nežinau.

Jis nė akių nuo laikraščio nepakelia.

– Vakara juk gavai iš konsulo laišką.

Bet jis vis tiek tyli. Pakylu ir išeinu pas kaimynus.

Jis guli lovoje, o ji mazgoja indus, ir abu kalba, bet, matyti, apie tokius dalykus, kurie nepašvėstai ausiai negirdėtini, nes man pasibeldus nutyla, ir paskui pra- deda visiškai naują kalbą.

Sumazgojusi indus, ji atsisėda ant vyro lovos krašto, paima sunkią rusvą jo ranką, pasideda ant kelių ir glos- to. Pagalvoju, kad juodu labai laimingi, ir man darosi nesmagu, kai atsimenu, ką galvojau vakar ir šiandien apie ją ir Miką. Bet vakare, kai Mikas dingsta, kai vyras išeina pas draugus kortomis palašyti, ji vėl įeina, atsiremia į sieną ir vėl kalba beveik tuos pačius žodžius, kuriuos kalbėjo vakar. Paskui įeina, bet aš skaityti nebegaliu. Ji vėl palieka tą šiltą, panašią į Angoros triušio kailuką, nuotaiką, ir aš turiu galvoti apie mo- teris ir gailėtis, kad mano gyvenime jų nebuvo. Net pagalvoju apie ją pačią, bet su ta mintim ateina keis- tas tingumas ir laimė. Taip, ji gali išbėgti ir imti skus- tų vyrui. Nebežinotum, kur akis dėti. Girdžiu, kaip pareina vyras ir juodu vėl tyliai ir ilgai kalbasi. „Kažin, ar ir su juo ji apie Miką tekalba“, pagalvoju ir pasi- juntų besispypsas. Atsikeliu, pridedu krosnį malkų. Lauke vejas. Malkos ima degti, ir liepsna kaukdamą traukia kaminu. Nusirengiu, gesinu lempą ir guluo- si. Pro langą matau debesis kibirkščių. Iš pradžių tįs- ta kaip raudoni ugnies siūlai, paskui sutrupa ir išsi- barsto. Kaip žmogaus gyvenimas: tįsta, tįsta, sutrupa ir užgessta.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

BALTIMORE, MD
NEPRIKLAUSOMYBĖS
ŠVENTĖ BALTIMOREJ

Taip pasitaikė, kad pirmąjį nepriklausomybės minėjimo sekmadienį, vasario 15 d., Šv. Alfonso bažnyčioje buvo pirmosios metinės Mišios už a.a. Vitalį Pilių, kuris prieš metus plėšikų buvo nužudytas pačiam gyvenimo atsiskleidime. Liko jauna našlė Aldona ir 4 maži našlaičiai... Šeimos tragedija ir plėšikų byla Baltimorės spaudos buvo plačiai aprašoma. Vietos lietuviai pergyveno šią tragediją drauge su Piliu ir Dradzių šeimos. Todel Šv. Mišios, ta šeimyninė bendruomeninė apeiga, buvo lyg įvadas į Lietuvos nepriklausomybės minėjimą.

Bendruomeninis minėjimas

Čia jau yra įparsta Vasario 16-ją švęsti pamaldomis, minėjimu ir banketu. Šį kartą ji pradėta bendruomenės apylinkės valdybos organizuojamu minėjimu. Amerikos legiono Lietuvių posto veteranams įnešus vėliavas, „Dainos“ chorui ir dalyviams sugiedojus himnus, o kun. K. Pugevičiui invokacijoje priminus Sibiro tremtinių Vasario 16-tos minėjimą, apylinkės valdybos pirmininkas Vytautas Eriingas kalbėjo minėjimo atidarymo žodžius.

Tolimesnę programą vesti pradėdamas K. Česonis supažindino su minėjimo dalyvaujantais Lietuvos nepriklausomybės kovų savanoriais-kūrečiais: Albinu Bepirščiu, Adomu Lenzu ir Jonu Vyšniausku. Jiems buvo prisegtos gėlės. Nida Gailaitė perskaitė prezidento Clinton sveikinimą nepriklausomybės šventės progą ir JAV LB krašto valdybos rezoliuciją.

Pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas. Jis konkrečiai nurodė uždavinius, kuriems išeivija turėtų būti pasiruošusi ir pajėgi, nes turime prisidėti, kad begalinę kančių išvarginta tauta galėtų kurti laisvos ir nepriklausomos valstybės šviesesnę rytojų.

Pirmąją minėjimo dalį, lyg ir užsklęsdamas, lyg ir papildydamas kalbėtojų mintis, aktorius Juozas Palubinskas atbaigė meniškai išreikštu Jono Aisčio „Partizano šermenys“ ir savo improvizacija „Tautos šventės progą“.

Antroje dalyje nustebino Karaliaus Mindaugo šeštadieninė mokykla, per keturias savaites sugebėjusi suorganizuoti ir paruošti mokyklos orkestrėlį ir kanklininkų ir dūdorių. Šiam darbui buvo pasiūstusi mokytoja Vida Vaškie, pati kankliavusi Onos Mikulskienės kanklių grupėje, Clevelande, ir jos vyras Arūnas Vaškys, kurio tėvelis Vytautas Vaškys padirbdino kankles.

Kankliavo: Lina Bird, Rita Bradūnaitė, Jūlytė Sajauskaitė, Dalia Slavikaitė, Julija Slavikaitė, Lina Šeštokaite ir Siga Vaškytė. Dūdelėmis dūdavo: Jonas Bird, Jonas Grigaliūnas, Linas Radžius, Tadas Sajauskas ir Andrius Vaškys. Jie sudainavo ir 3 liaudies daineles. Jų programą vedė mokytoja Duvilė Bieliauskaitė. Šeštadieninėje mokykloje dabar mokosi 25 mokiniai. Mokyklai vadovauja Loreta Bradūnienė.

Programos pabaigai keletą lietuviškų dainų padainavo solistė Janina Brazauskienė, minėjimą užbaigusi drauge su visa pulbika, sugiedant „Lietuva brangi“. Jai akompanavo nuosirdi renginių talkininkė Marija Krasauskienė.

Aukų buvo surinkta arti 1,400 dol.

Pamaldos už Lietuvą

Šv. Mišias už Lietuvą bei jos laisvę ir visus, kurie už ją paaukojo savo gyvybę, aukojo kun. Kazimieras Pugevičius. Savo pamoksle jis priminė Bažnyčios reikšmę tautos prisikėlime ir jos gyvenime.

Mišių skaitinius ir specialius šventinius skaitymus atliko Juozas Gaila ir Aldona Marcinienė.

Jubiliejinis banketas

Lietuvos nepriklausomybės šventės vasario 21 d. pradėta pamaldomis už Lietuvą Šv. Alfonso bažnyčioje, popietyje buvo švenčiama banketu Lietuvių namuose. Gausių svečių tarpe buvo minėtas meras Kurt Schmoke, senatorius Paul Sarbanes, kongresmanai Helen Delich Bentley ir Benjamin L. Cardin, teisėjas John C. Coolahan, Marylando atstovų rūmų narys Paul E. Weisengoff, miesto tarybos pirmininkė Mary Pat Clark, buvęs Marylando atstovas William Turc, lietuvių draugas ir Lietuvos rėmėjas George Ward ir kiti. Valstijos gubernatoriaus William Donald Schaefer atsiuntė savo atstovą, kuris perskaitė gubernatoriaus rezoliuciją sukakties progą.

Pagrindinių kalbėtojų buvo Vincentas B. Boris, Vyčių Lietuvos reikalų komiteto pirmininkas, JAV LB visuomeninių reikalų komiteto narys ir Baltimorės „Free Lithuania“ komiteto narys.

Banketą vedė „Vilties balso“ redaktorė Katarina Cord.

Tobulėjanti „Programa“

Šiais jubiliejiniais metais programos ruošėjai Jaunutis Burbulis ir Kęstutis Laskauskas pasirūpino, kad programos leidinėlis būtų išskirtinis. Pradėta nuo viršelio, kurį šiais metais išspausdino Lietuvos mėcenatas George Ward. Viršelio vytytis ir tekstas atspausdinti

reljefiniu būdu aukso spalva. Programos 68 puslapiuose paskleista įvairios informacinės medžiagos: bankete priimtos rezoliucijos tekstas, dr. Elenos Armanienės istorinė peržvalga „Lithuanian forever!“, Aleksandro Radžiaus eilėraštis „Prabilo Vilniaus bokštai“, J. Kardoko kuone pilnutinė Baltimorės lietuvių pagalbos Lietuvai apžvalga, pažymėtos kelios sukaktys bei priminti keli istoriniai faktai. Gaila, kad pasiliko nemažai kalbos klaidų.

C. Surdoka

NEW YORK, NY

NEW YORKO LIETUVIAI
ŠVENTĖ VASARIO
16-TAJĄ

Deimantinės Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventės minėjimas New Yorke įvyko vasario 21 d. Minėjimas buvo pradėtas Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyne, NY, 11 val. šv. Mišiomis.

Altoriaus šonuose išsirišius tautinėms ir įvairių organizacijų vėliavoms, Mišių auką atnašavo parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas kartu su kitais keturiais kunigais. Pamokslą pasakė iš Lietuvos, šiuo metu Fordham universitete studijuojantis, kun. Gintaras Vitkus, S.J. Puikiai pažindamas dabartinės Lietuvos žmonių nuotaikas pamokslu tema buvo pasirinkęs ir kalbėjo apie atlidumą ir susitaikymą. Parapijos choras, vadovaujamas Gintarės Bukauskienės, giedojo lietuviškas, Gedimino Šukio parašytas Mišias – „Karalienės garbei“ ir kitas giesmes.

Po pamaldų tolimesnei minėjimo daliai buvo skubama į Kultūros Židinį. Didžioji Židinio salė buvo šventiškai išsiušušusi. Kadangi dėl susidėjusių nepalankių aplinkybių, buvo atsisakyta suruošti anksčiau planuotą dailės darbų parodą, rasta pasigėrėtina išeitis: visose salės sienose buvo iškabinti paveikslai, sušėti iš gretimai esančios Adomo Galdiko meno galerijos. Skoninga scenos papuošimą atliko Paulius Jukus ir Ramutė Česnavičienė.

Minėjimą atidarė Lietuvių Bendruomenės NY apygardos valdybos pirmininkas Kęstutis Miklas. Atnešus vėliavas, sugiedojus JAV ir Lietuvos himnus ir pagerbus žuvusius už Lietuvos laisvę, malda sukalbėjo vyriausias „Darbininko“ redaktorius kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM.

Sveikinimo žodį tarė Lietuvos ambasadorius prie JT Anicetas Simutis.

Perskaičius prez. B. Clinton, NY valstijos sen. A. D'Amato sveikinimus ir NY miesto proklamaciją (ją asmeniškai perskaitė ir įteikė councilman Walter Ward), pagrindinis kalbėtojas, svečias iš Čikagos inž. Valdas Adamkus savo kalbą pradėjo, sakydamas: „Kokia nuostabi yra Vasario 16-toji, kai visa tauta šiandien laisvai, garsiai ir teisėtai skelbia pasauliui, kad ji neatsisakė savo teisių, paskelbtų Vilniuje prieš 75 metus; esame gyvi, sugrįžome gyventi laisvai ir nepriklausomai.“

Pirmąją programos dalį užsklėdė NY tautinių šokių ansamblio „Tryptinis“ šokėjai. Jie



Po pamaldų Šv. Sosto nunciatūros koplyčioje diplomatinio korpuso dekanas arkivyskupas Oriano Quilici svečiams suruošė priėmimą. Iš deš. — ambasadorius Vytautas Dambra, nuncijus, svečias iš Čikagos Antanas Rudis ir Venezuelos URM ambasadorius Jorge D'Angelo Bruno.

žiūrovus linksmo, šokdami „Patrepsėlių“, grakščiai kepurėles kilnodami su „Kepurėle“, pakalnėmis ir slėniais siūbavo „Karklais“, meilius žodelius kalbėjo sukdami „Šustą“ ir miego bernelio laukdamas (o ir sulaukusios) krykštavo „Subatėlėje“.

Nenuilstanti ilgametė „Tryptinio“ vadovė Jadvyga Matulaitienė ir kiekvieną šoki įvedė poitinio žodžio pyne.

Po pertraukos koncertinę programą dalį pradėjo Apreiškimo parapijos bažnytinis choras. Choras, savo veiklą pradėjęs prieš 78 metus, iki šiol tvirtai tebesilaiko. Choras atliko „Už Lietuvą, tėvynę motiną“ ir „Gintarinę Lietuvą“, — muz. A. Paulavičiaus, „Sužadinkim Lietuvą“, — Č. Sasnausko ir „Laisvės varpas“, — A. Vanaigčio. Choriui vadovauja Gintarė Bukauskienė. Akompanavo Viespaties Atsimainymo parapijos vargonininkas Virginijus Barkauskas.

Po to dainavo operos solistė Marytė Bizinkauskaitė. Ji per du išėjimus atliko: G. Gudauskienės „Requiem mano draugams, liaudies dainą „Verkiu parimus“, R. Rodgers — „Pajūry, pajūry“, A. Raudonikio „Iš paukščio skrydžio“, J. Žilėvičiaus — „Gundė mane bernuželis“, „Neplauk, Kastyti“ (iš operos „Jūratė ir Kastytis“) — K. Banaitis, „Vilija, o Vilija“ (iš operos „Linksmoji našlė“), — Franc Lehar ir „Mano rožė“, — A. Kačanauskas.

Solistei piano palydą suteikė, o ir techniškai sunkų atlikti F. Chopin — Polonezą As Dur. Op. 53 (herojinis, atliko pianistė Dalia Sakaitė).

Programos viršelį, konkurso būdu atrinktą, piešė dail. I. Gečienė.

Programai pasigėrėtinai vadovavo Sonata Petravičiūtė ir Laurynas Vismanas. Minėjimą rengė Lietuvių Bendruomenės NY apygardos valdyba, Tautos Fondas ir Amerikos Lietuvių Tarybos NY skyrius.

P. Palys

J.M.



GINTARAS EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

EXPRESS

Lietuvių įstaiga Toronte siūlo paslaugas: **garantuotas apdraustas ir greitas (iki 14 dienų) pinigų pervedimas į Lietuvą, gavėjui į namus.**

Už pinigų pervedimą imamas tik 4% mokestis nuo sumos + \$14.00 už pinigų pristatymą.

Pvz. siunčiant \$100.00 sumą imamas \$4.00 pervedimo mokestis + \$14.00 pristatymo mokestis. Viso tik \$118.00.

* Siuntėjas gauna kvitą su gavėjo parašu.

* **Garantuotas siunčiamos pinigų sumos ir gavėjo adreso slaptumas.**

Priimame čekius arba pinigines perlaides Gintaras Express vardu. Rašykite: **Gintaras Express, 1968 Bloor St. W., Toronto, Ont., M6P 3K9, Canada.**

Smulkesnei informacijai skambinkite: tel. (416) 604-4400, Fax (416) 604-9748.

WORCESTER, MA

SU DAINA SUTIKIME
PAVASARĮ

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa ruošia pietus su programa balandžio 18 d., sekmadienį, 1 val. p.p. Maironio Parke.

Meninę programą atliks moterų duetas — Ona Vindašienė ir Valerija Tautkevičienė iš Windsor, Kanados.

Pietus gamins šaulės ir visus svečius pavaišins. Tai bus pirmas pavasarinis renginys po praėjusios šaltos ir sniego nesigailejusios žiemos, tad, susibūre Maironio Parke, su daina sutikime pavasarį.

GRAUDŲS VERKSMAI

Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje kiekvieną gavėnės sekmadienį prieš lietuviškas šv. Mišias (9:30 val. rytą) parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės O. Valinskienės, gieda „Graudūs verksmas“.

NAUJOSIOS ANGLIJOS
RINKTINĖS VALDYBA

LŠSI Trakų rinktinės Naujoje Anglijoje 1993-1995 metų valdybą sudaro: kapelionas kun. Rafaelis Šakalys, OFM., — Kennebunkport, Maine.

Pirmininkas g.š. Algirdas Zenkus

Vicepir. Martynas Dapkus

Sekretorė Janina Miliauskienė

Įdinininkas Vytautas Ilgūnas

Moterų vadovė Vanda Ramonienė

Vėliavnešis Julius Maskeliūnas

Kontrolės komisija: Česlovas Kiliulis ir Ilona Baranauskaitė.

Kuoopų pirmininkai

Jono Vanagaicio Bostone — Stasys Augonis

Martyno Jankaus Brocktone — Stasė Gofensienė

Dr. Vinco Kudirkos Worcesteryje — Arūnas Grigalauškas.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REAL ESTATE

GREAT
PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sėkmingas Patamavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaidą.

Parduodamas naujas NAMAS.

Netoli Nemuno, Druskininkuose, ant ežero kranto. Namas mūrinis, dviejų aukštų, 2 svetainės, 6 miegamieji, 2 virtuvės, 2 vonios. Didelis mūrinis ūkinis pastatas su vasaros virtuve ir garažu. 18 arų sklypas, sodas, daržas, šulinys. Kreiptis tel.: (801) 288-2624; Lietuvoje, Kaune tel.: 73-7728.

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. 2 mieg. butas su baldais, Brighton Pk. apyl. Kreiptis tel. 312-376-7883

FOR SALE

Norū parduoti naują auto. „Žiguli 9“ Lietuvoje. Kreiptis: 708-299-0474 (Des Plaines, IL)

IEŠKO DARBO

Moteris ieško vaikų arba ligonių priežiūros darbo. Šiek tiek suprantanti anglų kalbą. Tel. 708-758-6740

Jauna moteris ieško vaikų, namų, ligonių priežiūros darbo. Tel. 312-776-6259



PADĖKA

Kūdikystėje praradusi klaušą, 16 m. Joana Kazilionytė iš P. nevezio vėl gali girdėti, nes dosnus gerdaris iš Amerikos, Albertas Matulis, jai padovanojo brangų aparatą. Besidžiaudama, kad pasaulyje atsiranda tokių gerų žmonių, Joana nuosirdžiai dėkoja A. Matuliui, linkėdama jam visokeriopos sėkmės ir Dievo palaimos.

PADĖKA

Grazina Landsbergienė, Vytauto Landsbergio vaikų ir našlaičių fondo pirmininkė, dėkoja aukojusiems fondui:

Po \$2000 aukėjo Vanda Prunskienė ir „Lietuvos Dukterų“ draugija; \$350 dr. A. Prunskienė; \$200 M. L. Bajorūnaitė, P. L. Dapka, dr. J. Jakševičienė, E. Šukis, \$120 P. Baltakis, A. Dundzila; \$100 A. Dravininkas, F. Lektorius, D. J. Plikaitis, M. Bulvičienė, M. Remienė, A. Urbutis ir D. Tallat-Kelpša, J. ir D. Tijiūnėlis, A. Kaminskienė, M. ir A. Klygiai, M. Vaitkienė, A. ir V. Valavičiai, J. Smilgienis, O. Underienė; \$50 dr. A. Valienė, V. ir S. Mažeikos, J. ir G. Arminas, D. ir A. Baltrukėnai, V. D. Aukštinaičiai; \$40 R. B. Vilka; \$25 B. Sidzikauskas; \$20 dr. L. Griniūtė, C. Sinkėvičius, J. Pacevičienė, V. Žukauskienė, Steponavičienė, A. Lukienė, J. Didžiulienė; \$10 O. Siliūnienė, S. Plėnienė, P. Paravičiai, P. Svilas ir \$50 F. Paulius.

„ATLAIDAI — Lithuanian Pilgrimages“ — Loyolas

Universiteto leidyklos išleista Romo Pozerakio fotografijų knyga apie atlaides ok. Lietuvoje. Knygai įžangas parašė Mykolas Drunga, Česlovas Grincevičius, Laima Skeivienė ir Algimantas Kezys. Išleista dviem kalbomis — angliskai ir lietuviškai. Verta turėti sau ir padovanoti kitam, ypač svetintaučiui. Gaunama „Drauge“, kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 2 dol. valstijos mokestį. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629



Lietuvos Vyčių organizacijos veikėjai broliai Borisai. Iš k. — Robertas Boris, pagalbos Lietuvai organizatorius ir Vincentas Boris — kalbėjas Lietuvos Nepriklausomybės šventėje, Baltimorėje.

INTERNATIONAL
TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„ZABAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Tel. 708-430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonai: 77-76-97 ir 77-83-82

PRISIMENANT MOTINĄ

I nežinią išėjusią su 6 vaikais

Balandžio 1 d. sueina vieneri metai, kai su šiuo pasauliu atsiskyrė žemaitė ūkininkė Aniceta Stropienė, 83 m. amžiaus. Iš savo gimtosios Žemaitijos — Pažvėsio kaimo, Kulių valsčiaus, kaip ir daugelį lietuvių, išvyjo sugrįžtančių bolševikų baimė. Ji su vyru ir šešiais vaikais, mažiausiam miegant ant pagalvės, 1944 m. spalio mėn. pradžioje frontui priartėjus, pasileido į nežinomus Vakarus, galima sakyti, į nežinią. Kita tragedija įvyko jau Rytprūsioje, kai, patekęs į apsupimą, reikėjo atsiskirti su šeimos galva, vyru Juozu, kuris buvo paimtas apkasams kasti ir paskui dingo be žinios. Šešių vaikų likimas atsidūrė motinos rankose. Tačiau, kaip pasakoja sūnus Vladas, „laimė mamytę lydėjo. Visi kartu pasiekėm Vakarus (po karo Stropų šeima apsigyveno Rebordofe prie Eichstado stovykloje), visais ji rūpinosi ir, kai maisto neturėjome, ji surasdavo, visus patenkino, visus užaugino...“

Po eilės metų, jau gyvenant Čikagoje, atėjo žinia, kad Juozas Stropus yra gyvas ir gyvena Žemaitijoje. Tada susirūpinta jo atsikvietimu į šį kraštą. Ir čia Stropų šeima nusišypsojo laimė: Kruščiūvi viešpataujant, JAV prezidentas Kennedy, vykdamas į Maskvą, šalia kitų nuvežė ir Stropų šeimos prašymą, kad karo audrų išskirtos Stropų šeimos galvai būtų leista atvykti į šį kraštą ir čia ap-

sigyventi. 1962 m. Juozas Stropus atvyko į Ameriką ir čia išgyveno 18 metų, iki mirties 1980 m. O prieš metus, šalia savo vyro Šv. Kazimiero kapinėse, Čikagoje, visiems laikams atsigulė ir a.a. Aniceta Stropienė.

Apie šios tylios, darbščios žemaitės biografiją nėra daug ką pasakyti, nes ji buvo paprasta kaimietė, kuriai teko nei kieno nevaldomas jos senelio ūkis. Tuščia be gyvulių ir padargų ūkį perėmė, būdama 16 m. Daug vargo, nes skolingais pinigais teko gyvulius ir kitus ūkio reikmenis pirkti. Todėl sunkiai dirbo, kol viską atmo-kėjo. Būdama 17 m. ištekojo. Vienas po kito gimė vaikai: Juozas, Vladas, Danutė, Romanas, Antanas, Rimas.

O kokia laimė buvo motinai, kai ilgainiui, jau įsikūrus Čikagoje, kur Marquette Parke Aniceta išgyveno 38 m. iki savo mirties, visi šeši vaikai sukūrė lietuviškas šeimas. O tą mielą, labai paslaugią ir kitiems savo širdį atveriančią motiną tiek Rebordofe prie Eichstado, tiek ir Čikagoje, daugelis tautiečių gerai pažino. Daug kartų ji semininkaudavo įvairiose vestuvėse, krikštynose, Lietuvių operos ir kituose pokyliuose, kai kada neimdama jokio atlyginimo. Visada paslaugi, visada geros nuotaikos, besišypsanti, išlaikiusi savo tarmę žemaitė, nieko neužgaunanti, tik visiems gero linkinti.



A. A. Aniceta Stropienė.

Sūnaus Vlado pasakojimu, mama buvo šeimos ryšys: kiekvienų švenčių proga pas ją visi vaikai su žmonomis, vyrais bei anūkais, kurių mirdama turėjo 12, susirinkdavo Kalėdų, Velykų, Padėkos dienos pietums. Dabar, mamai amžinybės iškeliauvus, toliau palaikant jos puseleto ryšį, visa giminė, įskaitant ir Čikagoje gyvenančias tris a.a. Anicetos seseris — Oną Mazoniūtę, Sofiją Beigienę ir Stasę Latvienę, švenčių proga pietums susirenka kurio nors sūnaus ar dukters šeimoje.

Balandžio 3 d. plati Stropų giminė ir jų draugai rinksis į Jėzuitų koplyčią, kur bus aukojamos Mišios a.a. Anicetos Stropienės pirmųjų mirties metinių proga. Tos, nors kuklios, bet kilnios, lietuviškos motinos, kurios išsiskyrimą iš gyvųjų bendruomenės prieš metus mūsų spaudoje (kad ir kukliu nekrologu) niekas, gaila, nepaminėjo.

VL.R.

LAIŠKAI

NESISAVINKIME SVETIMYBIŲ

Malonu buvo matyti choro nuotraukoje lietuvaite su mums įprastu galvos papuošalu („Draugas“ kovo mėn. 17 d.). Jau pradėta pamėgdžioti latvaites su kėta ir staciai nešiojama karūnele. Nesisavinkime svetimų stilių, spalvų, papuošalų, nors jie ir gražesni būtų. Atmenu senų Nepriklausomybės laikų pasirodymus (šokių, dainų šventes, studentų pasisvečiumus), tautinių rūbų pirmas ryškiausias skirtumas buvo galvos papuošalas. Mūsų audėjų A. Tamošaitienės, p. Glemžaitės populiariausi tautiniai rūbai buvo išstudijuoti, autentiški, sukurti iš liaudies moterų turimų senų pavyzdžių (nors dabar jau per daug pagražinti), o ne iš savo dvaro didikų paveikslų.

Netinka, negalima garyti pakeitimų tik todėl, kad patinka.

Populiariausias mūsų mergaičių galvos papuošalas buvo balta skarelė, rišama toliau nuo kaktos, paliekant matomus plaukus. Vasarą puošėsi gyvų gėlių vainikėliu, kaspinu.

O ir berniukai, jau kartais pamiršta drobinis marškininis, liemenė. Dėvi dvaro ponaičių ilgais, juostelėmis išsiuvinėtais, švarkais. Ar betinka kaimo mergaitė prie šito „ponaičio“ ir porą?

Iš kur, kodėl tokie pakeitimai? Liūdna, kad taip lengvai ir taip dažnai pradedame savintis visokias svetimybes. Reikėtų pasvarstyti, ar jie tinkami, ar reikalingi.

A. Gailiūnienė, Hartford, CT

DĖL ŽODŽIO „ŠLIUP“

Juozas Masilionis savo aprašyme „Atkeliavo Lietuvių k. Žodyno“ XV tomas („Draugas“, š.m. kovo 10 d.) pažymi: „Šis tomas prasideda žodžiu „šliup“ ir baigiasi žodžiu „telži““. „Šliup“ yra ištiktukas,

reiškias šliupsenimą einant. Įdomesni kiti du žodžiai, kurie visiems pažįstami iš aušrininko dr. J. Šliūpo pavadės: šliupas — vidutinio dydžio karinis bur-lavis; šliupas — iš medžio iš-skaptuota valtys, eldija. Įdomu, ar mūsų gerbiamas aušrininkas savo pavarde rišo su šiomis sąvokomis?”

Atsakymą į šį J. Masilionio klausimą galime rasti 1979 m. Čikagoje išleistoje prof. dr. Juozo Jakšto knygoje „Dr. Jonas Šliūpas: jo raštai ir tautinė veikla“, psl. 286 cituojamas pats dr. J. Šliūpas: „...Ir tikybos žvilgsniu ne visi Šliūpai esti vienodi: vieni katalikai, kiti protestantai. Jei neklystu, berods, yra Lenkijoje apsigyvenusių giminių, kurie save laiko lenkiškos kilmės žmonėmis, nors kalbiškai imant Šliūpo pavardę pareina nuo šliaupti, gyvuliškai maista šlemšti, ir todėl esti grynai lietuviškos kilmės“.

Vytautas J. Šliūpas
S. Lake Tahoe, CA

BEREIKALINGAS LIUDĖJIMAS

Perskaičius kovo mėn. 13 d. „Drauge“ Arvydo Barzduko „pamokslą“ J.Ž.-ui, gaunasi įspūdis, kad p. Barzdukas negirdėjo, ar pamiršo apie Al-seikas, Margirius, Mikuckius, Kukauskus, Dapkutes ir kitus, kurie kaip kurmiai rausėsi po mūsų organizacijų pamatais, ištikimai tarnaudami komunistams, pasiryžę mus sunaikinti. Ir tik vienas Dievas težino, kiek tokių yra dar ir dabar. Buve aukšti KGB pareigūnai tvirtina, kad komunistų šnipai buvo kiekvienos tautybės išeivių organizacijų vadovų eilėse. Tik tokie, kaip J. Ž., kurie ieškojo „po lovomis“, juos iš ten iškraptė.

Stasys Lozoraitis svajojo, kad atsivežęs alyvos šakelę ir pasiūlęs visiems be išimties taiką, susilauks laimėjimo. Dabartinės sąlygos esant, buvo kažkaip naivu galvoti apie jo laimėjimą. Politika nėra taikos balandžių namelis, bet negailestinga kova partijų, siekiančių politinio tikslo — vadovavimo valstybei. Brazauskas yra

Maskvos mokinys, prityręs kovotojas. Jis po ilgų grumtynių su savo sėbrais laimėjo K.P. sekretoriaus vietą.

Teneliūdi p. Barzdukas, kad „Draugo“ vedamajame pasirodė J. Ž-o rašinys. Tokia galvosena yra ne tik daugumos „Draugo“ skaitytojų, bet daugumos lietuvių.

Vytautas Gavelis
Collinsville, IL

NESKUBĖKIME

Visi, kurie skaitome lietuvišką spaudą, pastebėjome išeivijos lietuvių neigiamus pasisakymus apie dabartinę Lietuvos padėtį, išrinkus A. Brazauską.

Vienas išeivijos žurnalistas yra pasakęs, kad Lietuva išeivijai 3-4 kartus spjovė į veidą po visų rinkimų.

„Draugo“ kovo 16 d. straipsnis: „Ta pati panelė, tik kita suknėlė“, pasirašytas J.Ž., pasako dar daugiau teisybės. Tuo tarpu JAV LB Ekonominių Reikalų Tarybos Informacijos skyrius stropiai informuoja išeivijos lietuvių per spaudą apie investicijas Lietuvoje.

Kad iš Lietuvos pučia šalti vėjai į išeivijos pusę, tai ko gi mums skubėti su savo pinigais.

Išeivijos viltys išblėso su priimtais Lietuvoje mūsų reikalų nepalankiais įstatymais pilietybės ir nuoravybės grąžinimo reikalu. Yra ir daugiau neigiamų atsiliepimų mūsų atžvilgiu.

Po Lietuvos prezidento rinkimų išeivijai dar daugiau paaiškėjo, kad į Stasio Lozoraitio kandidatūrą nebuvo atkreipta reikiamo dėmesio. Taigi dar kartą išeivijos tartas žodis — palaukime — yra labai prasmingas.

Su pinigais suspėsime, kada Lietuvos vyriausybė pakeis savo įstatymus ir mus traktuos kaip tikrus savo brolius. Pirmiausia atgaivinkime dėl lėšų stokos merdėjanti išeivijos kultūrinį gyvenimą. Vėliau, pasikeitus palankiomis mūsų atžvilgiu aplinkybėmis, suspėsime ir su investavimais į Lietuvą.

Vytautas Šeštokas,
Los Angeles, CA

A.†A.

ADV. VYTOLD C. YASUS

Gyveno Chicagoje.
Mirė 1993 m. kovo 27 d., 7:30 val. vakaro, sulaukęs 69 metų.

Gimė Chicagoje.
Nulūdė liko: žmona Josephine Zizaitė, duklė Joanne, sūnus Martin, svainė Eleanor Van Beveren; sūnėnai: Stephen ir Norman Van Beveren, Matthew Zizas su žmona Susan; pus-brolis Frank Yasius, pusseserė Laura Adam ir kiti giminės.

Velionis priklausė daugeliui lietuviškų ir amerikietišku organizacijų.

Velionis pašarvotas antradienį, kovo 30 d. ir trečiadienį, kovo 31 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, balandžio 1 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdė žmona, duklė, sūnus ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345.

Skaudžioje liūdesio ir netekties valandoje staiga mirus

A.†A.

ALDONAI KUBILIENEI

nuoširdžiai užjaučiame Jos vyrą JONĄ, seserį JONĘ VALAITIENĘ, artimuosius.

K. ir M. Ambrozaičiai
G. ir V. Balukai
Juozas Barkus
Eug. ir D. Bartkai
J. ir A. Dagiai
Pr. ir D. Jarai
V. ir Ir. Jonynai
J. ir N. Jurksaičiai
V. ir I. Kasniūnai
Jonas Lukas

Zota Mickevičienė
Leonas Nekas
J. ir D. Noreikai
Henrikas Novickas
J. ir Pr. Pakalkai
V. ir J. Pesechai
K. ir E. Pociai
P. ir M. Ruliai
J. ir N. Vazneliai

Beverly Shores, IN

Ilgametei mokytojai

A.†A.

ONUTEI JAGĖLIENEI

netikėtai užbaigus šios žemės gyvenimą, Jos dukras DANUTĘ ir JURATĘ, ir sūnų JONĄ su šeimomis bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Vincas ir Šarlotė Ruseckai
ir sūnūs Algis ir Vytautas
su šeimomis

DR. PETRUI ŽLIOBAI, jo

BROLIUI

mirus Lietuvoje, reiškiamė gilią užuojautą

Algimantas ir Vida Gleveckai

A.†A.

ONAI LIEPINIENEI

meldžiame Amžinosios Šviesos. Liūdedamos guodžiame velionės vaikus bei jų šeimas, seseris, brolius ir visus artimuosius.

Lietuvos Dukterų Draugija

A.†A.

ADELEI BRAŽYTEI DULKSNIENEI

mirus, Jos brolių inž. VINČĄ BRAŽĮ su šeima ir gimines nuoširdžiai užjaučiame

Antanas ir Stasė Zaprackai
Eugenijus ir Danutė Miciūnai

DRAUGAS, antradienis, 1993 m. kovo mėn. 30 d.

5

A.†A.

BALYS SEBASTIJONAS

Gyveno Chicagoje, West Lawn apylinkėje.
Mirė 1993 m. kovo 27 d., 12:45 val. vakaro, sulaukęs 76 metų.

Gimė Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Kelmės mieste. Amerikoje išgyveno 38 m.

Nulūdė liko: žmona Ona Januškaitė; pusseserė ir pus-broliai su šeimomis: Elaine Pro, Robert Sebastian, Edmond Sebastian, Edward Sebastian, Felix Sebastian; svainis Peter Mažinas, svainė Agnė Medrala su vyru Antanu ir šeima Anglijoje.

Priklausė Tauragės lietuvių, Anglijos lietuvių, Medžiojų ir Pensininkų klubams.

Velionis pašarvotas pirmadienį, kovo 29 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks antradienį, kovo 30 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdė žmona, pusseserė, pusbroliai, svainė, svainis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345.

Ilgametei miela klubo nariui

A.†A.

BALIUI SEBASTIJONUI

mirus, liūdinčią žmoną ONUTĘ ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Anglijos lietuvių klubas Chicagoje

Brangiam jurbarkiečiui, mūsų mokslo ir širdies draugui

A.†A.

VIKTORUI ŠIMAIČIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamė žmonai JUZEFAI, dukrai ir sūnui su šeimomis.

Stasė ir Antanas Leikai
Vlada Žemliauskienė

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

x JAV ambasadorius Lietuvai Darryl Johnson su žmona Kathleen, lydimas adv. Reginos Narušienės, praėjusį penktadienį lankėsi „Drauge“. Pasak jo, būti Čikagoje ir artimiau susipažinti su vieninteliu išsivijus lietuvių dienraščiu būtų tiesiog nusikaltimas. Ambasadorius taip pat pageidavo, kad „Draugas“ būtų siuntinėjamas į JAV ambasadą Vilniuje. Nors jis pats dar taip gerai lietuviškai skaityti nemoka, bet ambasadoje dirba pora jaunuolių iš Čikagos – Algis Avižienis ir Viktoras Sidabras, kurie jam patalpinkaus. Ta pačia proga ambasadorius pagyrė šeštadienines lit. mokyklas, kad sugebėjo taip gerai išmokyti jaunuolius lietuviškai kalbėti ir rašyti.

x 41-sis Giesmių vakaras, ruošiamas „Tėviškės“ lietuvių evangelikų liuteronų parapijos choro. Verbų sekmadienį, balandžio 4 dieną, 4 v. p.p. vyks „Tėviškės“ par. bažnyčioje. Bus atliekami klasikinės religinės muzikos veikalai kompozitorių – Jakubėno, Schumano, Dambausko, Mendelsono, Beethoveno ir Vivaldi. Giedos choras, solistai, bus atliekami duetai ir trio. Smuiko solo atlieka Erikas Mikaitis. Choriui vadovauja muz. Rikardas Sokas. Akompanuos pianistas Robertas Mockus. Visi kviečiami dalyvauti šioje religinės muzikos šventėje.

x Dienos išvyka į Candlelight Dinner teatrą balandžio 29 d., ketvirtadienį. Pietūs ir linksmas muzikinis veikalas „Ruthless“. Išvyka ruošia Vyresniųjų lietuvių centras, kur gausite ir daugiau informacijos. Kviečiame nedelsiant registruotis, vietų skaičius ribotas.

x K. Naumiestietis Juozas Mikulis paaugojo 100 dol. K. Naumiesčio bažnyčiai. Auka skirta Vinco, Agotos, Pijaus, Albino ir Teresėlės Mikulių ir Albino Staneikienės atminimams įprasminėti.

Altorių restauracijos darbai dar nėra įpusėję. Kunigas Jasulaitis rūpinosi dar šį pavasarį užsakyti naujus šviestuvus ir siūlo, kad lešų kaupimas naujiems varpams galėtų būti ir atidėtas vėliau. Skambinkit Juozui Kregždžiui (815) 838-2447 (1068 Ashley Ct. N3B, Lockport IL 60441).

x BALTIA Express pristato siuntinius greičiausiai ir patikimiausiai. Laukiame jūsų kasdien nuo 9 v.r. 4 v.p.p. Adresas: 3782 W. 29 St., Chicago, IL 60652. Skambinti nemokamai: 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.

x UŽSIENIETIŠKI MAISTO produktai, išskyrus rūkytas dešras, 55 sv. – \$98. Tik mėsa ir aliejus – \$98. Mažas, bet vertingas – \$35. Pervedam pinigų doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

TELEGRAMA CLINTONUI

Lietuviai: Nepraleiskime šios progos parodyti naujam prezidentui Clintonui ir jo administracijai, kad Amerikos lietuviai tebesirūpina Lietuva!

Siųskime telegramas prezidentui Clintonui prieš jo pasikalbėjimą su Rusijos prezidentu Jelcinu, kuris įvyks balandžio 3-4, Vancouver, Kanada. Telegrama prašo visuotinio išvedimo rusų kariuomenės iš Lietuvos ir iš visų Baltijos šalių.

Telegramą siųsti skambinkite: Western Union Hot Line Operator #9382 tel. numeris 1-800-258-2222; telegrama kainuos 6.95 dol. ir bus siunčiama į Baltuosius rūmus prezidentui Clintonui. Telegramos kaina padengti galima vartoti savo telefono numerį; Visa arba Master Charge kortas.

Kol sovietų okupantų kariuomenė Baltijos šalyse; užsienio investicijos, naujos įmonės ir nauji pragyvenimo šaltiniai nesivysto.

Paruošta: Americans for Lithuanian Freedom (SOS) komiteto.

x Korp! Gajos susirinkimas bus Ateitininkų namuose, Lemonte, Verbų sekmadienį, balandžio 4 d., 12:30 val. p.p., tuoj po šv. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijoje. Apvalaus stalo diskusijų dalyviai: dr. Dana Brazdžiūnaitė, dr. Ona Daugirdienė, dr. Eligijus Lelis. Moderatorius – dr. Antanas Razma, sr. Tema: „Finansinės problemos, aprūpinant medicinos patarnavimu JAV-bėse“.



Nijolė Ščiukaitė po koncerto Seklyčioje.

x Penktadienio „Draugo“ laidoje H. Subačiaus korespondencijoje „Nelaimingieji tarp vargšų“ Vandai Prunskienei prirašytas daktarės titulas. Ji yra mokytoja, ne gydytoja ir prašo patikslinti.

Tuo pačiu prašome mūsų korespondentų (ne tik iš Čikagos ir apylinkių) atkreipti didesnę dėmesį į aprašomų įvykių, žmonių ar kitų faktų tikslumą.

x Kviečiame aplankyti parodą „Vaikai piešia laisvę“ balandžio 3 d. iki balandžio 25 d. Lietuvių Dailės muziejuje, Lemont, IL. Parodos atidarymas balandžio 3 d., 7:30 v.v. Piešiniai atvežti iš Lietuvos mūsų ambasadoriaus St. Lozo-raičio pastangomis ir buvo rodomi Atstovų Rūmuose Washington, D.C.

(sk)



Šv. M. Marijos Gimimo parapijos choras ruošia religines muzikos koncertą sekmadienį, balandžio 4 d., 2 val. p.p. parapijos bažnyčioje. I eil. iš kairės: Vaclovas Momkus, choro vadovas Antanas Linas, Margarita Momkienė, klebonas kun. Jonas Kuzinskas, Genovaitė Mažeikienė ir Rikardas Sokas.

RELIGINIS KONCERTAS

Vakaras lietingas ir šaltokas, bažnyčia apytamsė – renkasi Šv. M. Marijos Gimimo parapijos choristai prie vargonų repetitijai. Šie pasiaukoję žmonės jau daugelį kartų renkasi ir repetuoja. Jie ruošiasi religiniam koncertui, kuris įvyks Verbų sekmadienį, balandžio 4 d., 2 val. p.p. Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

Besiklausant repeticijos, nereikšmingos mintys pasišalina, ir siela, rodos, kyla kartu su giesmėmis aukštyn, virš bažnyčios, tolyn į erdves. Siela atsigalvina ir sykiu randa progą susikaupti, pamąstyti.

Šių metų koncertą praturtins net penki solistai – Alvinas Giedraitienė, Genovaitė Mažeikienė, Margarita Momkienė, Vaclovas Momkus ir svečias iš Lietuvos, Bronius Tamašauskas. Solistams ir chorui pritaris 16-kos asmenų simfoninis orkestras ir taip pat Rikardas Sokas vargonais. Dirigento pareigas atlieka Antanas Linas. Tarp kitų giesmių bus galima išgirsti Vergų giesmę, Aliejuja, Maldą už tėvynę ir Agnus Dei.

Įėjimas laisva auka. Lankytojų dosnumas padės padengti didesnę koncerto išlaidas.

Visi kviečiami atsilankyti – pradėti Didžiosios Savaitės susikaupimą ir tuo pačiu pasigrožėti naujai išpuošta, puikia bažnyčia.

Koresp.

x Muz. Rikardas Sokas yra aktyviai įsijungęs į lietuvių muzikinę veiklą Čikagoje, kurioje dirba su choralais. Lietuvoje, kai baigė konservatoriją, tuoj buvo pakviestas į Lietuvos valstybinę Filharmoniją kaip vargonų muzikos solistas, pastoviai atliekantis koncertus. Šį sekmadienį Rikardas Sokas gros vargonais Cesar Franck Choralą a-moll, Nr. 3, kurį sudaro trys dalys: Quasi allegro, Adagio ir Allegro. Tai vienas populiariausių šio kompozitoriaus kūrinių vargonams – dramatiškos slinkties, bet atautas šviesia viltimi ir tinkamas belaukiant Kristaus Prisikėlimo šventės. Šį koncertą rengia Gimimo Šv. M. Marijos parapijos choras savo šventovėje. Koncerto pradžia 2 val. po pietų.

x „ŽAIBAS“ ketvirtai metai garantuoti ir patikimai pristato užsienietiškas maisto prekes Lietuvoje ir namus. Dvylikos, labiausiai mėgiamų ir norimų paketų pasirinkimas. Visi užsakymai, pristatomi per 10 darbo dienų į namus. Kreiptis: „ŽAIBAS“, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, tel. 708-430-8090.

(sk)

ANTRAS KAIMAS IR NIJOLĖ ŠČIUKAITĖ SEKLYČIOJE

Seklyčia kiekvieną trečiadienį pasidarė populiari vieta apsilankyti ir savo sugebėjimus pademonstruoti visokiems garšenybėms. Neaplenkia jos geriausi mūsų menininkai, mokslininkai, politikai, keliautojai ir įvairių sričių praktiški patarėjai. Taip yra turbūt todėl, kad, nepaisant labai kuklių, ankštų patalpų ir net be žmoniškos scenos, gabios organizatorės – Birutės Jasaitienės ir Elenai Sirutienės pavyko sudaryti lyg mažąją Lietuvą su visais jos trūkumais maža teritorija, žmonių vargais ir jų didele savo krašto ir kalbos meile bei ilgesiu.

Šį kartą teko priimti net dvi garsenybes, apsilankę tą patį trečiadienį. Šį trečiadienį Seklyčia išgirdo visų mėgstamus humoristus – Antrą kaimą, o taip pat estradinę solistę Nijolę Ščiukaitę.

Antras kaimas savo nauja programa, trumpais vaizdeliais tiek prijuokino, kad net žandikaulius skaudėjo.

Vaidino šiuos vaizdelius: Atidarymas, Prie stulpo, Jaunystės draugas, Lietuviškas automobilis, Ilgas amžius, Meilės istorijos (3), Paskutinis prašymas, Gyvas pasikalbėjimas ir Sveikatos patarėjas.

Aktoriai: Eugenijus Butėnas (seniūnas), Alida Vitaitė, Tauras Bublys, Karolis Žukauskas ir Juozas „sid“ Ulevičius (apšvietimas ir garsas). Visi jie puikūs humoristai, o Alida Vitaitė, kaip vienintelė šį kartą grupėje moteris, buvo tikrai žavinga ir juokinga – puiki aktorė. Plojome visiems, net delnus nuskaudė, o jie iš to pasitenkinimo net savo honorarą Seklyčiai padovanojo.

Po 10 minučių pertraukos pasirodė Nijolė Ščiukaitė. Mūsų akys, bent vyrams, išsoko iš kaktos – tokios gražuolės dar

nebuvo matę. Šviesiaplaukė, grakšti, puošnia rausva sunkia – tai bent gražumėlis! Dainavo pritariant, jos vyro J. Tiškaus operuojamam elektroniniam akompanimentui. O tos dainos dainos! Visos savos, lietuviškos ir tokios prie širdies, kad net ašara ne vienam sublizgėjo akyse, bet jai nudžiovinti solistė užtraukdavo linksmą dainą, į kurią įsijungdavo ir salės dalyviai kartu padainuotieji, paploti ir patrypti.

Bernardo Brazdžionio, Maiorinio ir kitų žinomų poetų ir jos pačios kūrybos žodžiai su puikiai pritaikyta melodija, atlikimu ir akompanimentu mus, kuklius Seklyčios lankytojus, visai užbūrė. Plojome už atlikimą ir už prizadą, kad dar kartą mus vėl aplankys.

Jonas Žebrauskas

NETIKĖTUMAS

Praeį vieneri metai, kaip susibūrė tautinių šokių grupė „Vyčiai“, kuriai nuo 1968 m. vadovauja Frank Zapolis, Čikagoje plačiai žinomas veikėjas. Ji pavaduoja Lidija Ringienė ir Aukšė Kane. Grupę sudaro maždaug 35 šokėjai, nuo 14 iki 23 metų amžiaus.

Pereitą vasarą „Vyčiai“ dalyvavo IX tautinių šokių šventėje Čikagoje. Į šventę atvyko ir Los Angeles „Spindulys“ su Prano Kvedaro dovana draugiškiausiai tautinių šokių grupei. Linksmi bešokančių šokėjų skulptūrą Pranas Kvedaras per Danguolę Varnienę (Los Angeles „Spindulio“ vadovė), įteikė Čikagos „Vyčiams“.

Jaunimas labai džiaugiasi ir dėkoja P. Kvedarui už šią puikią dovana, kuri dabar žavi užsieniečius ir State Farm agentūros raštinę.

I. Bartkutė



Lietuvos Vyčių šokėjų grupė pernai vasarą, kai losangeliečiai jiems įteikė „draugiškiausios grupės“ žymenį, kurį laiko grupės vadovas Frank Zapolis (I eil. trečias iš dešinės).

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

Labai sėkmingas „traktorių ūkininkui“ vajas

Į Lietuvos generalinio konsulo H. Lapo pradėtą „Traktorių ūkininkui“ vaju dosniai atsiliepia ne tik Kanados, bet prisideda ir Amerikos lietuviai, ir dabar jau turime 27 traktorius! Traktorių užpiko: H. Lapas, Balticorp b-vė, J. ir P. Barakauskai, G. ir D. Sakai, M. Račys, B. Naudžiūnas, E. Mačiulaitis (2), J. Vaskela, V. ir J. Plečkaičiai, kun. J. Staškus, J. Valiulis, J. Deveikis, NN, L. Baltutis, V. Petkevičius, V. Dauginis, A. Stasevičius, V. Volertas, P. ir J. Mališauskai, E. ir G. Rugieniai, L. Paškus, V. Čiuprinskas, P. Regina, J. Bakša, L. ir V. Sendžikai (2).

Kainos: traktorių – USD 1,450 dol., kabina – USD 200, vežimas (priekaba) – USD 280, dvivagis plūgas – USD 80, kultivatorius (akėčios) – USD 95, sienaplovė – USD 220. Pristatymas ūkininkui – nuo USD 50 dol. iki USD 100 dol. už traktorių ir tiek pat už padargus, priklausomai nuo atstumo. Akcinė bendrovė „Žemūktėchnika“ Marijampolėje atskyrė keturiasdešimt traktorių bei padargų šiam vajui ir garantuoja, kad jų kainos nekils.

Pasinaudokime šiuo vajumi ir pirkime traktorių savo giminėms – ūkininkams. Jeigu ūkininkų – giminėjų neturite, ūkininkų sąrašą galite gauti generaliniame konsulate. Jie yra buvę partizanai, tremtiniai, atgavę tėviškes ir neturi kuo apdirbti žemės.

Traktoriaus pirkimo reikalą galima kreiptis į: Consulate General of Lithuania, 235 Yorkland Blvd., Ste. 502, Willowdale, Ontario.

AUSTRALIJOJE

A.a. Aviacijos majoras Antanas Kutka

Š.m. vasario 9 d. rytą Sydney mieste mirė buv. Lietuvos karo aviacijos majoras Antanas Kutka.

Velionis gimęs 1889 m. Vyžuonų valsč., Utenos apskr., ūkininko šeimoje. Baigęs Lietuvos karo mokyklą, pradėjo tarnavoti 5 pėst. pulke, baigė sporto ir fizinio lavinimo kursus, 1927 m. baigė Aukštųjų karininkų kursų aviacijos skyrių. Perkeltas į karo aviaciją, skraidė žvalgybos eskadrilėje pilotu, o vėliau buvo perkeltas į mokymą grupę, kur 1937 m. paskirtas vyriausiu skraidymo instruktorium. Nuo 1927 iki 1940 m. jis, be jokios rimtesnės avarijos, atliko apie 7,500 skridimų, išbuvęs ore apie 1,750 valandų. Šalia darbo aviacijoje dėstė karinį parengimą Kauno „Aušros“ berniukų gimnazijoje.

1923 m. Antanas Kutka dalyvavo Klaipėdos sukilime.

Už nuopelnus Lietuvai apdovanotas Nepriklausomybės 10 metų sukakties medaliu, Klaipėdos sukilimo medaliu, D.L.K. Gedimino 4-to laipsnio ordinu ir aviacijos Plieno sparnų garbės ženklų.

Tremtyje Vokietijoje ir vėliau emigracijoje Australijoje jis labai veikliai reiškėsi lietuvių bendruomenės veikloje. Metų naštos slegiamas, pastaruoju metu gyveno slaugymo namuose, ten nuolat lankomas jį gerbiančių tautiečių.



A.A. Antanas Kutka

ANGLIJOJE

– **Akcininkų suvažiavimas** įvyks š.m. balandžio 25-25 d. Lietuvių namuose 1-2 Ladbroke Gardens London W. 11 2 PT. Suvažiavimo pradžia 17 val. Reikalui esant, suvažiavimas gali tęstis rytojaus dieną.

Visi Lietuvių namų Akcinės bendrovės akcininkai gali dalyvauti patys suvažiavime arba igalioti kitą asmenį. Be to, akcininkai privalo gauti bendrovės metines apyskaitas. Bendrovės valdyba neturi Kanadoje ir JAV gyvenančiųjų akcininkų adresų, todėl negali pasiųsti nei kvietimų į suvažiavimą, nei apyskaitų.

Norintieji gauti apyskaitas prašome atsiųsti savo adresą ir bus pasiųstos apyskaitos.

L.N.A. B. Direkcija

VOKIETIJOJE

– **40-ji Europos lietuviškųjų studijų savaitė** įvyks rugpjūčio 1-8 d. Vokietijoje, Augsburgėje, vyskupijos akademijoje.

Numatytos paskaitos: V. Bartusevičius, M. A. Witlich – Socializmo liekanos Lietuvos žmonių santykiuose; dr. A. Bumblauskas, Vilnius – Zenono Ivinskio vieta mūsų istoriografijoje; dr. K. J. Čėginskas, Uppsala – 40 savaičių ir kas po to?; V. Daunys, Vilnius – Jasmanto (Maceinos) lyrika; dr. K. Girnius, Miunchenas – Politinė padėtis Lietuvoje; kun. prof. J. Jūraitis, Terman: Kaunas – Iš kokios praeities sėmsime Lietuvos teologinį žinojimą?; D. Kuolys, Vilnius – Inteligentija pototalistinėje Lietuvoje; V. Natkevičius, M. A. Viernheim – Putino lyrika; S. Pečiulis, Vilnius – Ekonominės reformos raida Lietuvoje po Nepriklausomybės atkūrimo; T. Sodeika, Kaunas – Šiolaikinis religijos situacija Lietuvoje; inž. A. Stepaitis, Arlington Hts. – Žemės alyvos (naftos) svarba kasdieniniame gyvenime; V. Valiūšaitis, Kaunas – Putinas Jono Griniaus žvilgsniu.

Koncertuos Lilija Šukytė ir vargonininkas prof. V. Vasyliūnas.

Savaitę moderuoja dr. K. J. Čėginskas, Uppsala, dr. S. Girnius, Miunchenas, V. Natkevičius, M. A., Viernheim.

Rengėjai – A. Grininė ir dipl. inž. R. Hermanas iš Miuncheno.

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629

Tel. (1-312) 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.

Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Skaitykite ir remkite vienintelį išsivijus lietuvių dienraštį

DRAUGA

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime „Draugo“ dienraščiu (4545 W. 63rd. Str., Chicago, IL 60629)

DRAUGAS
MŪSŲ IŠEIVIŲ PASIDIDŽIAVIMAS
IR KULTŪROS SVYTYRYS.